

ЗВЯЗДА

16 КАСТРЫЧНІКА 2010 г.
СУБОТА
№ 203
(26811)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ПРЭЗІДЭНТ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА 15 КАСТРЫЧНІКА ДАЎ ІНТЭРВ'Ю ГАЗЕЦЕ «ЛІТОЎСКІ КУР'ЕР»

Аляксандр Лукашэнка ўжо даваў інтэрв'ю гэтаму выданню ў верасні 2009 года падчас свайго афіцыйнага візіту ў Літоўскую Рэспубліку.

«Літоўскі кур'ер» упершыню выйшаў у 1763 годзе, выдаваўся на рускай і польскай мовах. З яго фактычна пачынаецца гісторыя літоўскай журналістыкі. Штогднёвік «Літоўскі кур'ер» зноў пачаў выдавацца ў 1995 годзе, заняўшы за гэтыя гады месца лідара сярод выданняў, што выходзяць у Літве на рускай мове.

Журналіст выдання цікавіўся ў Прэзідэнта сённяшнім станам адносінаў Беларусі і Еўрасаюза, Беларусі і Літвы, удзелам нашай краіны ў ініцыятыве «Усходняе партнёрства», іншых міждзяржаўных структурах. Частка пытанняў датычылася таксама ўзаемадзеяння Беларусі і Расіі, Мылтанскага саюза. Акрамя таго, быў задаржаны і шэраг асабістых пытанняў.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ўзаемадзеянне з Беларуссю ў эканамічнай сферы «можа прынесці вялізныя дывідэнды для эканомікі Літвы, для дабрабыту нашых літоўскіх сяброў». «Яшчэ што вельмі важна: мы ж з любоўю да вас ставімся. Я многіх літоўцаў ведаю. Для мяне што беларусы, што рускія, што літоўцы — адно і тое ж. Наш народ настолькі талерантны і інтэрнацыянальны, што літоўцам і жадаць іншага не трэба. Мы гатовыя да ўліку любых інтарэсаў», — сказаў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што Беларусь і Літва могуць ужо да канца года падпісаць пагадненне аб ўзаемных паездках жыхароў памежных тэрыторый.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь са свайго боку цалкам гатовая да падпісання гэтага пагаднення, цяпер крок за літоўскім бокам. «Мы свой шлях прайшлі. Больш за тое, мы прынялі варыянт Літвы. Вось як літоўцы прапанавалі, так мы і прынялі гэты дагавор. Якія пытанні да нас? Як толькі вы будзеце гатовыя, мы падпішам дакумент», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

«Мы поўняць рашучасці развязаць гэту праблему», — падкрэсліў Прэзідэнт. — І я ўпэўнены, што калі літоўскі бок захоча падпісаць гэты дагавор, то да новага года мы яго падпішам».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Уладзімір Макей і Уільям Дэлахант абмеркавалі перспектывы беларуска-амерыканскага супрацоўніцтва

Учора адбылася сустрэча кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Уладзіміра Макея са старшынёй падкамітэта па Еўропе Камітэта па міжнародных справах Палаты прадстаўнікоў Кангрэса ЗША Уільямам Дэлахантам, які ўпершыню наведае Беларусь. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

У ходзе перагавораў абмеркаваныя пытанні развіцця двухбаковых адносін Беларусі і ЗША на сучасным этапе, перспектывы інтэнсіфікацыі двухбаковага супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай і палітычнай сферах. Закранута тэма правядзення ў Беларусі кампаніі па выбарах Прэзідэнта краіны.

Адбыўся грунтоўны абмен меркаваннямі адносна магчымых новых формаў выбудавання ўзаемадзеяння і дыялога паміж дзвюма дзяржавамі. Бакі таксама канстатавалі неабходнасць больш цеснага ўключэння дзелавых колаў ЗША ў эканамічнае ўзаемадзеянне з Беларуссю ў мэтах актывізацыі двухбаковага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва.

СВАБОДУ ІНФАРМАЦЫІ Ў БАЙНЭЦЕ НІХТО АБМЯЖОЎВАЦЬ НЕ БУДЗЕ

Указ № 60 не накіраваны на абмежаванне свабоды інфармацыі. Аб гэтым паведаміў 14 кастрычніка супрацоўнік Аператыўна-аналітычнага цэнтры пры Прэзідэнце Беларусі Сяргей Краўцоў, выступаючы перад удзельнікамі канферэнцыі «Дзелавы Інтэрнэт», перадае карэспандэнту БЕЛТА.

«Сёння шмат размоў вядзецца аб тым, што ў нацыянальным сегменце сеткі Інтэрнэт стануць абмяжоўваць доступ да інфармацыі. Аднак уся гэту сітуацыю можна ахарактарызаваць шэкспіраўскім «шмат шуму з нічога», — лічыць ён.

Паводле яго слоў, сёння ніхто не можа сказаць, што яму без яго згоды абмежавалі інтэрнэт-доступ. Згадзіўся з гэтым меркаваннем і генеральны дырэктар ІП «Альтэрнатыўная лічбавая сетка» (брэндзі «Атлант Тэлекам» і «Шпакі дамавікі») Ігар Суцка. Ён адзначыў, што практыка прымянення ўказа № 60 ужо склалася і не выклікае так многа пытанняў, як гэта было раней.

Прадстаўнік ААЦ адзначыў, што пры падрыхтоўцы ўказа аб рэгуляванні Інтэрнэту вывучаўся вопыт замежных краін.

КАЛІ Ў НЯСВІЖЫ БУДУЦЬ ПЕРАПРАЦОЎВАЦЬ СЫРОВАТКУ?

На інвестыцыйным форуме, які пройдзе ў Франкфурце-на-Майне, Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі прадставіць шэраг інвестыцыйных праектаў агульным коштам больш за 180 млн долараў. Пра гэта журналістам паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці Мінсельгасхарча Васіль Пруднікаў.

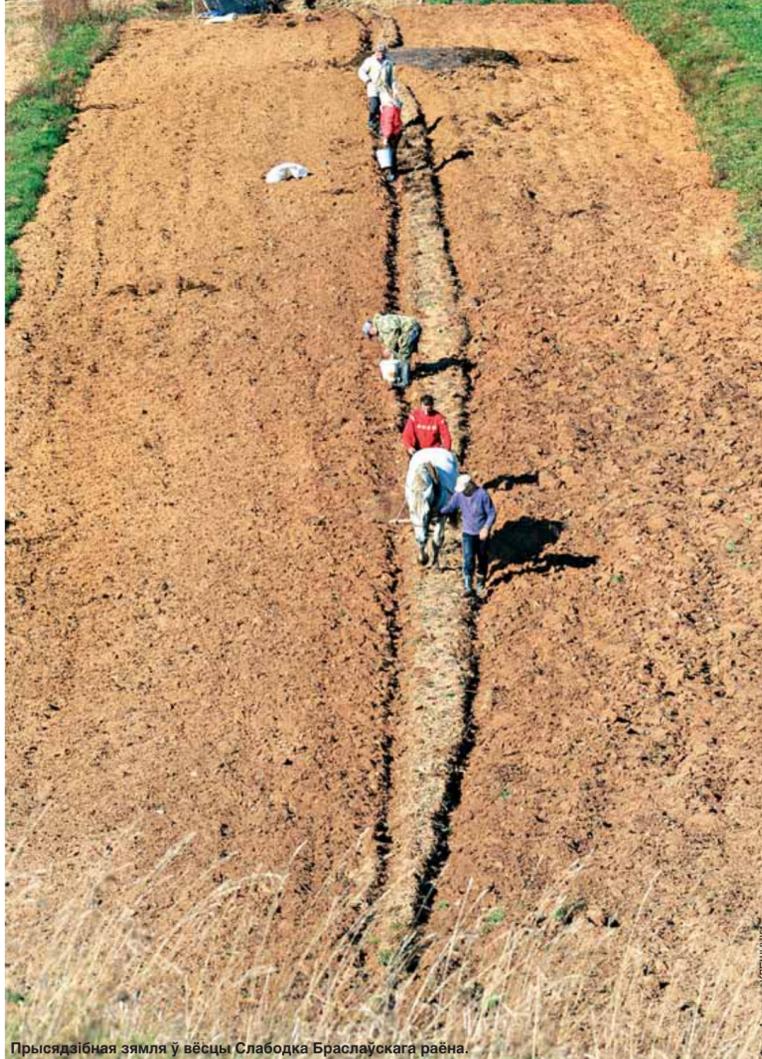
Сярод праектаў, якія будуць прэзентавацца ў Нямеччыне, будаўніцтва свінакомплексу на 24 тысячы галоў на пляцоўцы камбіната хлебпрадуктаў у Полацкім раёне. Паводле слоў Васіля Пруднікава, экспертна пастаўкі свініны, у тым ліку дзякуючы і рэалізацыі гэтага праекта, за бліжэйшыя пяць гадоў плануецца павялічыць у тры разы.

Перспектывным кірункам для Беларусі, як вядома, з'яўляецца і птушкагадоўля. Таму другі праект, які таксама будзе прадстаўлены ўвазе замежных інвестараў — гэта рэканструкцыя Смалявіцкай бройлернай птушкафабрыкі, якая на выхадзе мае каля 30 тысяч тон мяса птушкі ў год. У планах дзвесці магунтасці перапрацоўчага цэха тут да 60 тысяч тон. Кошт праекта — 46 млн долараў.

— Мы паставілі сабе задану да 2015 года павялічыць вытворчасць малака на 2 млн тон, — адзначыў спадар Пруднікаў. — У сувязі з гэтым вырашылі прапанаваць інвестарам укладзі грошы ў будаўніцтва на Рагачоўскім малочнакачырвавым камбінате прадпрыемства па выпуску цвёрдскага сыроў. У праекце закладзенае ўкараненне новай аўтаматычнай лініі, што дазволіць перапрацоўваць 220 тон малака і вырабляць 20 тон сыру за суткі. Плануецца, што ў асноўным (каля 70 працэнтаў) гэтыя сыры з тэрмінам саспявання ад 30 да 60 дзён пойдучы на рынкі далёкага замежжа. Кошт праекта — больш 30 млн долараў.

— Мы паставілі сабе задану да 2015 года павялічыць вытворчасць малака на 2 млн тон, — адзначыў спадар Пруднікаў. — У сувязі з гэтым вырашылі прапанаваць інвестарам укладзі грошы ў будаўніцтва на Рагачоўскім малочнакачырвавым камбінате прадпрыемства па выпуску цвёрдскага сыроў. У праекце закладзенае ўкараненне новай аўтаматычнай лініі, што дазволіць перапрацоўваць 220 тон малака і вырабляць 20 тон сыру за суткі. Плануецца, што ў асноўным (каля 70 працэнтаў) гэтыя сыры з тэрмінам саспявання ад 30 да 60 дзён пойдучы на рынкі далёкага замежжа. Кошт праекта — больш 30 млн долараў.

ПОЗНІЯ ПЕРАКОПКІ

Прысядзібная зямля ў вёсцы Слабода Браслаўскага раёна.

Персідскі леопард з Украіны пасяліўся ў Гродзенскім заапарку

Персідскі леопард з Украіны пасяліўся ў Гродзенскім заапарку, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў дырэкцыі запарка.

Леопарда прывезлі 13 кастрычніка з украінскага горада Роўна ў пару 14-гадовай самцы Тайне. «Жаніху» 3 гады. У заапарку спадзяюцца на з'яўленне ў будучым у пары сумеснага патомства, аднак ці прыме сямка самка, якая прывыкла да адзіноты, пакуль невядома. Адміністрацыя заасада штогод стараецца пашыраць разнастайнасць жывёл. У гэтым годзе таксама былі набыты пума, далёкаўсходнія кошкі. Усяго ў старэйшым заапарку Беларусі больш як 3,4 тыс. жывёл 312 відаў.

Ну і ну!

ЕХАЎ І ПРЫЕХАЎ...

У Оршы начная пагоня на аўто супрацоўнікаў ДАІ за парушальнікам правілаў дарожнага руху завяршылася пагоняй ужо без машын і бойкай.

Як паведаміў «Звяздзе» Дзмітрый КУБРАКОЎ, памочнік пракурора горада Оршы, пасля наведвання саўны ночку ўладальнік аўто рашыў падвезці дамоў сваю дзяўчыну. Ехаў з хуткасцю 80—90 кіламетраў у гадзіну, чым парушаў правілы, да таго ж быў нецвярозы за рулём, бо піў у саўне каньяк. Супрацоўнікі ДАІ — у пагоны. Але кіроўца толькі прывык хуткасць. На адным з паваротаў не справіўся з кіраваннем, і машына ўрэзалася ў слуп асвятлення. Вадзіцель пакінуў салон і пабег, пакінуўшы ў машыне дзяўчыну. Супрацоўнікі ДАІ пабеглі за ім, адзін, які з'яўляецца кандыдатам у майстры спорту па лёгкай атлетыцы, вельмі хутка дагнаў парушальніка. Але затрымаць яго было няпроста, бо ён аказаўся таксама кандыдатам у майстры спорту — але па вольнай барацьбе... Дапамагі затрымаць парушальніка іншыя міліцыянеры.

Пры вынесенні прыговору ў судзе ўлічылі ўсе акалічнасці справы: і тое, што аматар хуткасці раскаяўся... Лакаралі на год пазбаўлення волі з адтэрміновай выканання пакарэння тэрмінам на адзін год.

Яшчэ адзін жыхар Оршы аказаў супраціўленне міліцыянеру ў медыцынскім выцвярэнніку. Памочнік дзяжурнага гэтай устаноўкі папраўсіў выкласці ўсе рэчы з кішэнняў, паколькі так патрабуецца пры змяшчэнні на «начлег».

Той не пажадаў гэта зрабіць, больш за тое, перашкаджаў асабістаму дагляду. У выніку выкруціў палец вартавому парадку. За ўчыненне насілля ў дачыненні да супрацоўніка органаў унутраных спраў гэты грамадзянін прыгавораны да шасці месяцаў пазбаўлення волі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НА ВЫХАДНІЯ ХОЛАДНА І СПАКОЙНА, А З АЎТОРКА — ЗНОЎ ДАЖДЖЫ

У бліжэйшыя тры сутак тэрыторыя Беларусі застаецца ў зоне павышанага ціску, таму дажджы амаль не будзе, але захавецца халоднае надвор'е, паведаміў рэдакцыі начальнік службы гідрометэапрагнозу Рэспубліканскага гідрометэацэнтры Дзмітрый РАБАЎ.

У нядзелю будзе сонечна, толькі месцамі на паўднёвым усходзе чакаюцца невялікія краткачасовыя дажджы, раніцай і ўначы магчымы мокры снег, туман і слабы галалёд. Тэмпература ўначы 0—мінус 6, па паўднёвым захадзе — плюс 1—3, удзень — 3—9 цяпла.

У аўторак надвор'е пачне псавацца. Павялічыцца воблачнасць, і удзень 19 кастрычніка па паўднёвай частцы краіны пройдуць дажджы. Уначы і раніцай месцамі туман. Уначы — 0—6 градусаў марозу, па поўдні 1—3 цяпла, удзень — плюс 3—9. У сераду дажджы пачнуць гаспадарыць ужо на ўсёй тэрыторыі краіны. Уначы 0—6 цяпла, удзень — 4—11 вышэй за нуль.

Асобныя спецыялісты прагназуюць вельмі халодную зіму з маразамі да 40—50 градусаў. Дзмітрый Рабаў адзначыў, што такія доўгатэрміновыя прагнозы апраўдваюцца слаба.

Сяргей КУРКАЧ.

Другая МКАД расцягнецца на 158 кіламетраў

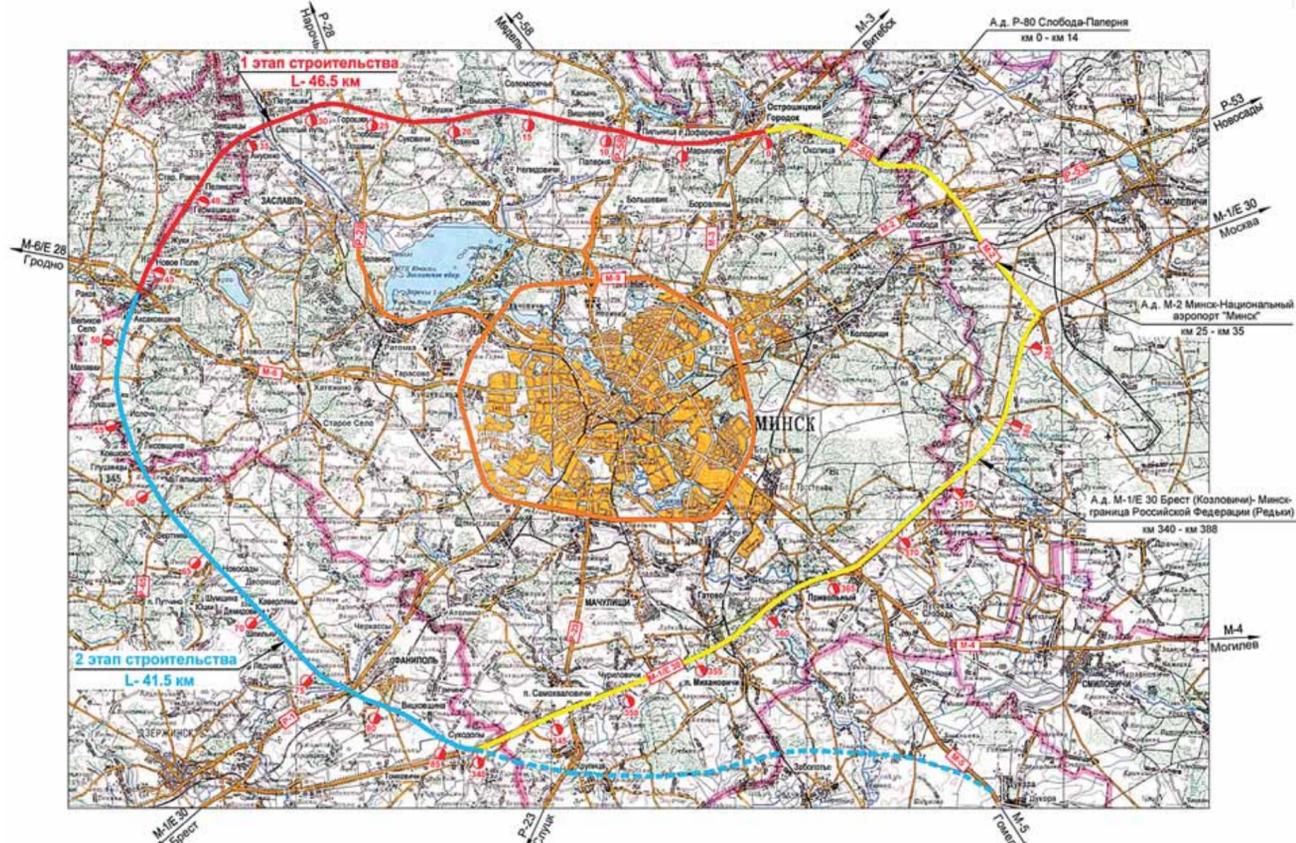
Пры выбары аптымальнага размяшчэння другой кальцоўвай дарогі ўлічаны існуючая транспартная сетка аўтамабільных дарог у прыгараднай зоне, яе стан, інтэнсіўнасць руху, сённяшня і перспектыўная жылля і дачная забудова, межы рэкрэацыйных зон, прыродаахоўныя тэрыторыі і іншыя фактары, паведамілі ў прэс-службе дэпартаменту «Белгаўтадар». Адапаваная схема 2-й МКАД была прапрацаваная прадпрыемствам «Белгіпрадар» і ўзгодненая з Міннаблыканкамам і Мінгарвыканкамам. Нагадаем, што 13 кастрычніка 2010 года Прэзідэнт падпісаў Указ № 532 «Аб некаторых пытаннях будаў-

ніцтва другой кальцоўвай аўтамабільнай дарогі вакол г. Мінска», дзе прадугледжваецца будаўніцтва 2-й МКАД агульнай працягласцю 158 кіламетраў. У прыватнасці, плануецца будаваць дарогу па новым напрамку ад аўтамабільнай дарогі М-3 Мінск — Віцебск да аўтамабільнай дарогі М-6/Е28 Мінск — Гродна — мяжа Рэспублікі Польшчы і далей да аўтадарогі М-1/Е30 Брэст (Казловічы) — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі (Радзкі) агульнай працягласцю 85 кіламетраў, а таксама выкарыстоўваць ужо існуючыя наступныя участкі аўтадарог: М-1/Е30 Брэст (Казловічы) — Мінск — мяжа РФ (Радзкі) працягласцю 49 км,

М-2 Мінск — Нацыянальны аэрапорт «Мінск» працягласцю 10 км, Р-80 Слабада — Палерня працягласцю 14 км.

Што датычыцца існуючай МКАД, то ў прэс-службе «Белгаўтадара» адзначылі, што яна мае працяг 56 кіламетраў, на асобных яе участках інтэнсіўнасць руху складае 80-90 тысяч аўтамабільаў за суткі і з улікам далейшага развіцця горада будзе толькі павялічвацца. Такія плынь транспартных сродкаў стварае пэўныя цяжкасці для руху транзітнага транспарту, у тым ліку і ў напрамку Усход—Заход.

Павел БЕРАСЕЎЎ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ФРАНЦЫІ ПАЧАЎСЯ ЭНЕРГЕТЫЧНЫ КРЫЗІС

Да забастоўкі супраць пенсійнай рэформы далучыліся работнікі ўсіх нафтаперапрацоўчых заводаў Францыі.

Вытворчасць паліва ў краіне можа быць цалкам прыпыненая на працягу дня. Паводле заявы французскага аператара Тгапі, спынілася падача паліва ў галоўны аэрапорт краіны. Па ацэнках Тгапі, аэрапорту імя Шарля дэ Голя запасаў гаручага хопіць да наступнага тыдня, аэрапорту Арлі — на 17 дзён, а аэрапорт Руасі рызыкуе застацца без паліва ўжо ў гэтыя выхадныя. Акрамя таго, перабой і пастаўках гаручага могуць адбіцца на працы заправачных станцый па ўсёй краіне. Усе апошнія тыдні ў Францыі не спыняюцца забастоўкі супраць плану ўрада павялічыць пенсійны ўзрост з 60 да 62 гадоў і падоўжыць тэрмін, на працягу якога работнікі павінны рабіць адлічэнні ў пенсійны фонд.

14 кастрычніка на вуліцы французскіх гарадоў выйшла больш за мільён чалавек.

СЛУЖБОЎЦУ ПРАПАНАВАЛІ ХАБАР У \$7 МЛН

Двое ізраільскіх бізнэсменаў, затрыманыя ў Батумі, прапаноўвалі прадстаўніку ўрада Грузіі хабар у сем мільянаў долараў.

Па словах прадстаўніка пракуратуры, грошы былі прапанаваныя намесніку міністра фінансаў Аўтантылу Харалдзэ. Прадпрыемальнікі дзейнічалі ў інтарэсах кампаніі «Трэмакс», якая спрабавала атрымаць кампенсацыю за згубленыя правы на здабычу нафты і газу ў Грузіі. Правы на здабычу кампанія атрымала яшчэ ў 1991 годзе, але пазней яны былі перададзены грузінскай Карпарацыі нафты і газу.

ПАЎДНЁВААФРЫКАНКА АТРЫМАЛА 29000 ГАДОЎ ТУРМЫ

Суд у Паўднёвай Афрыцы прыгаварыў 56-гадовую Марыцэ Прынслу, а таксама яе былога мужа, дачку, сына і пляменніцу да турэмнага зняволення сумарным тэрмінам у 29 тысяч гадоў за стварэнне фінансавай піраміды.

Прынслу і члены яе сям'і былі прызначаныя вінаватымі ў агульнай складанасці па 395 тысячх пунктаў абвінавачвання. Шкода ад створанай імі піраміды Prinsloo's Kriop ацэньваецца ў паўтара мільярда рандэў (220 мільянаў долараў). Фундатарамі паказанай кампаніі былі каля 30 тысяч чалавек. Паколькі Прынслу будзе адбываць тэрміны зняволення па кожнай з гэтых спраў адначасова, за кратамі ёй прыдзецца правесці ўсяго 25 гадоў. Астатнія члены яе сям'і будуць знаходзіцца ў зняволенні на 12 гадоў кожны.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 16.10.2010 г. (для б/н разлікаў)		Курсы замежных валют для безвалютных разлікаў Цэнтрбанк РБ	
▲ 1 долар ЗША.....	2 993,00	1 чэшская крона.....	172,38
▼ 1 еўра.....	4 212,05	1 польскі злоты.....	1078,91
1 латывійскі лат.....	5 944,98	▼ 1 расійскі рубель.....	99,36
1 літоўскі літ.....	1 221,51	1 украінская грыўна.....	376,76
		USD.....	30,1243
		10 UAH.....	37,9208
		1000 BYR.....	10,0716
		EUR.....	42,3939

МЯСЦОВЫЯ ОРГАНЫ ўЛАДЫ ў БЕЛАРУСІ ЗМОГУЦЬ КАНТРАЛЯВАЦЬ ДЗЕЙНАСЦЬ АРГАНІЗАЦЫЙ ЗАБУДОУШЧЫКАў

Мясцовыя органы ўлады будуць надзелены паўнамоцтвамі па каардынацыі і кантролю за дзейнасцю таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў. Аднаведныя нормы змяшчаюцца ва ўказе № 538 «Аб некаторых пытаннях дзейнасці таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў», які ўчора падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

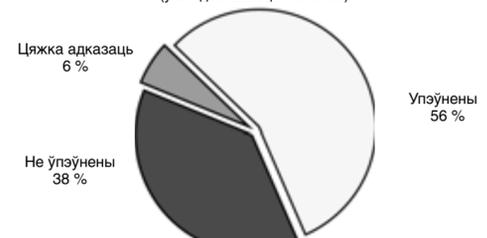
У мэтах урэгулявання дзейнасці таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў указам прадугледжваецца пашырэнне паўнамоцтваў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, прадставіўшы ім наступныя функцыі: ажыццяўляць каардынацыю і кантроль за дзейнасцю таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў; узагадніць кандыдатуры на пасаду старшын праўлення таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў; выносіць на разгляд агупных сходў таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў пытанні датэрміновага спынення паўнамоцтваў старшын праўлення названых арганізацый; назначаць упאўнаважаных асоб па кіраванні маёмасцю сумеснага домаўладання ў выпадку, калі таварыствам уласнікаў або арганізацыям забудовшчыкаў не забяспечана захаванасць, утрыманне і эксплуатацыя жылых дамоў, выкананне іншых функцый.

Цяпер функцыянуюць каля 6,7 тыс. арганізацый таварыстваў уласнікаў і ЖБК, з іх больш як 3 тыс. ажыццяўляюць аслугоўванне жылых дамоў самастойна. Акрамя таго, указам унесены дапаўненні і змяненні ва ўказ ад 28 студзеня 2008 года № 43 «Аб дзейнасці арганізацый забудовшчыкаў, гаражных кааператываў і кааператываў, якія ажыццяўляюць эксплуатацыю аўтамабільных стаянак» у частцы ўстаноўлення абавязкаў старшын таварыстваў уласнікаў і арганізацый забудовшчыкаў, а таксама патрабаванняў да ўзроўню іх адбудавання. Кіраўнікі гэтых арганізацый абавязаны ажыццяўляць свае дзейныя толькі ў рамках заканадаўства, забяспечваюць якаснае прадстаўленне жыллёва-камунальных паслуг, штомеснае акумуляванне адлічэнняў на капітальны рамонт шматкватэрных жылых дамоў, праходзіць адпаведнае навучанне з наступным павышэннем кваліфікацыі не радзей за адзін раз у пяць гадоў. Старшыня павінен мець сярэдняю спецыяльную або вышэйшую адукацыю (тэхнічную, эканамічную або юрыдычную), і яго кандыдатура павіна быць узгоднена мясцовым выканаўчым і распарадчым органам.

Таксама прадугледжваецца даць магчымасць наймальнікам па ўгадэнні з прафсаюзнымі камітэтамі вызначаць катэгорыі работнікаў, якія могуць быць уключаны ў першачарговым парадку ў фарміруемыя арганізацыі забудовшчыкаў. Пры гэтым колькасць работнікаў гэтай катэгорыі не павіна перавышаць 20 працэнтаў агупных калекцыяў грамадзян, якія знаходзяцца ў наймальніках на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жылёвых умоў і ўключаюцца ў фарміруемыя арганізацыі забудовшчыкаў.

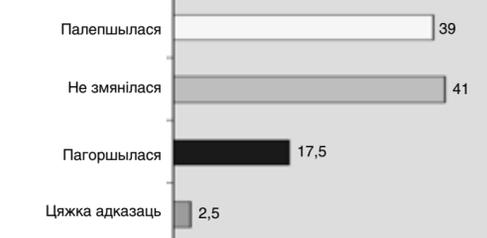
УПЭўНЕНАСЦЬ У ЗАўТРАШНІМ ДНІ

Ачуваюць упэўненасць у сваёй будучыні больш за палову рэспандэнтаў (56%).

ЗМЯНЕННЕ МАТЭРЫЯЛЬНАГА СТАНОВІШЧА

Больш за трэць апытаных (39%) адзначаюць паліпшэнне сваёй матэрыяльнага становішча за апошні год. Не ўбачылі змяненняў у сваім дадатку 41% рэспандэнтаў.

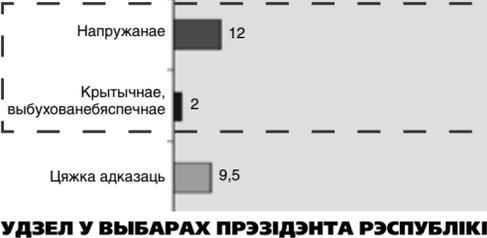
АЦЭНКА НАСЕЛЬНІЦТВА САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА СТАНОВІШЧА ў РЭСПУБЛІЦЫ

На паліпшэнне сацыяльна-эканамічнага становішча ў Беларусі указваюць больш за трэць апытаных (37%). Лічаць, што яно застаецца стабільным (без змяненняў), 32%.

АЦЭНКА ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЙ СІТУАЦЫІ

Большасць рэспандэнтаў (76,5%) лічаць, што ў рэспубліцы складаецца спакойнае палітычнае становішча. Неспакойным яго называюць 14%.

УДЗЕЛ У ВЫБАРАХ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Амаль 90% рэспандэнтаў збіраюцца ўзяць удзел у выбарах. 19 снежня 2010 г. адбудуцца выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Ці збіраецеся Вы ўзяць у іх удзел?

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ДАРУЧЫў ПАСКОРЫЦЬ ПРАПРАЦОўКУ БІЗНЭС-ПЛАНАў ПРАЕКТАў 3 ПРЫЦЯГНЕНЕМ КІТАЙСКІХ ІНВЕСТИЦЫЙ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў паскорыць прапрацоўку бізнэс-планаў праектаў з прыцягненнем кітайскіх інвестыц у агупным аб'ёме \$15 млрд. Такую задачу ён паставіў 14 кастрычніка, прымаючы з дакладам прэм'ер-міністра краіны Сяргея Сідорскага, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

На сустрэчы быў абмеркаваны шэраг буйных інвестыцыйных праектаў. Аляксандр Лукашэнка даручыў паскорыць працэс прадстаўлення бізнэс-планаў па рэалізацыі асобных важных праектаў, дамоўленасць аб выкананні якіх дэягнута ў час яго візіту ў Кітай. У Пекіне быў падпісаны пакет дакументаў па рэалізацыі сумесных праектаў Беларусі і Кітая на агупную суму \$3,5 млрд. Са снежня панчэцца фінансаванне гэтых праектаў. Прэзідэнт Беларусі таксама паставіў задачу ўжо ў гэтым годзе адпрацаваць праекты з аб'ёмам інвестыцый не меншым за \$10 млрд з крэдытнай лініі \$15 млрд. Гэта датычыцца рэканструкцыі і тэхнічнага пераўзбраення, перш за ўсё, прадпрыемстваў нафтахімічнай прамысловасці. Так, у краіне ста-

віцтва задана на працягу 2-3 гадоў давесці глыбіню нафтаперапрацоўкі да 92 працэнтаў, што адпавядае лепшым заводам сусветнага ўзроўню. Акрамя таго, будуць мадэрнізаваны машынабудавальныя прадпрыемствы. Падрыхтавана 30 праектаў па мадэрнізацыі энергетычных сістэмы, ёсць праекты па будаўніцтве ў краіне новых вытворчасцяў. Прэзідэнт запатрабаваў ужо ў бліжэйшы час прадставіць праекты кітайскім партнёрам. Кіраўніку дзяржавы таксама дадана аб тых пытаннях, якія плануецца разгледзець 15 кастрычніка ў Маскве на чарговым пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы. Парадак дня Саўміна налічвае больш як 30 пунктаў.

Сяргей Сідорскі далажыў Прэзідэнту, што будуць прыняты ўсе меры, каб у лістападзе—снежні выйсці на афармленне гатовых дакументаў па Адзінай эканамічнай прасторы.

Прэзідэнту даложа таксама аб развіцці эканомікі Беларусі за дзевяць месяцаў 2010 года. У цэлым тэмпы росту ўнутранага валавага прадукту склаў 106,6 працэнта да ўзроўню ВУП мунулага года за

Аляксандр Лукашэнка і Уга Чавес абмяркуюць стан і перспектывы беларуска-венесуэльскага супрацоўніцтва

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка і Прэзідэнт Венесуэлы Уга Чавес у ходзе маючага адбыцца рабочага візіту венесуэльскага лідара ў Беларусь абмяркуюць бягучы стан і перспектывы развіцця супрацоўніцтва паміж дзвюма дзяржавамі ў розных сферах. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамліў у прэс-службе кіраўніка беларускага дзяржавы.

На 16 кастрычніка запланаваны перагаворы лідараў дзвюх краін у вузкім і пашыраным складзе, па выніках якіх плануецца падпісаць шэраг двухбаковых дакументаў.

У ходзе візіту Уга Чавес таксама наведае культурна-спартыўны комплекс «Мінск-арэна» і Нацыянальную бібліятэку Беларусі. Акрамя таго, увазе высокага госьця будзе прадстаўлена экспазіцыя нафтагазавага абсталявання, якое выпускаецца ў рэспубліцы. Прэзідэнт Венесуэлы азнаёміцца з работай і магчымасямі будаўнічай галіны Беларусі, наведае адну з буддліацовак у Мінску.

УЛАДЗІМІР МАКЕЙ НАЗВАў АБСУРДНЫМІ ЗАВЯЫ, ШТО АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА МОГ АБМЯРКОўВАЦЬ З ПАТРЫЯРХАМ КАНСТАНЦІНАПальСКІМ МАГЧЫМАСЦЬ АўТАКЕФАЛІЇ БПЦ

Паведамленні шэрагу расійскіх СМІ аб тым, што Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў час нядуажнага візіту ў Турцыю мога абмяркуюцца з Патрыярхам Канстанцінопальскім Варфаламеям магчымасць стварэння аўтакефаліі Беларускай праваслаўнай царквы, абсурдным і правакацыйным, заявіў журналістам кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.

«Такія паведамленні, якія з'явіліся ў расійскай прэсе, — чарговая гніюса правакацыя, якія апошнім часам становіцца ўсё больш», — падкрэсліў Уладзімір Макей.

Паводле яго слоў, «беларусы ўжо адкрыта смяюцца над «чародой інфармацыйных вутак, якія сілком заганаюцца расійскімі паліўнічымі на тэрыторыю Беларусі, і лічаць, што дзень прайшоў сумна, калі такіх вутак не было». «Учора гэта была хлусня аб тым, што Аляксандр Лукашэнка разгледзе магчымасць выхату Беларусі з Мыйтнага саюза,

Сяргей Сідорскі адзначыў пазітыўную тэндэнцыю росту беларуска-расійскага тавараабароту

Прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі на пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, якое прайшло ўчора ў Маскве, адзначыў пазітыўную тэндэнцыю штомесячнага росту беларуска-расійскага тавараабароту, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Кіраўнік беларускага ўрада паведаміў, што за студзеня—жнівень гэтага года аб'ём гандлю Беларусі і Расіі перасягнуў 500 млрд расійскіх рублёў (\$17 млрд), што склаае 117,1 працэнта да ўзроўню студзеня—жніўня 2009 года.

На думку Сяргея Сідорскага, гэтыя тэндэнцыі наглядна паказваюць, што Беларусь і Расія паспяхова пераадольваюць негатывыя наступствы сусветнага фінансава-эканамічнага крызісу. Паводле яго слоў, у пэўнай ступені гэтым садзейнічала сумесная работа ўрадаў дзвюх краін у рамках антыкрызіснага плана. Абмеркаванне ходу выканання гэтага дакумента з'яўляецца адным з ключавых пытанняў парадуку дня сённяшняга пасяджэння.

Беларусы і Расія настроены на развіццё супрацоўніцтва. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін на пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы.

«Перакананы, што праблемы,

СТВАРЭННЕ АЭП БУДЗЕ АЗНАЧАЦЬ БЕСПРЭЦЭДЭНТНЫ КРОК У ЭКАНАМІЧНАЙ ІНТЭГРАЦЫІ

Стварэнне Адзінай эканамічнай прасторы Беларусі, Расіі і Казахстана будзе азначаць новы і беспрэцэдэнтны крок у эканамічнай інтэграцыі па постсавецкай прасторы. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі ў Маскве на рабочай сустрэчы прэм'ер-міністраў трох краін, якая прысвечана пытанню ўзагаднення базавых дакументаў, якія складаюць аснову АЭП.

Сяргей Сідорскі нагадаў, што прэзідэнтамі пастаўлена задача да канца гэтага года выйсці на падпісанне каля 20 асноватворных пагадненняў.

«Беларуская дэлегацыя настроена на прыняцце кампрамісных рашэнняў», — сказаў Сяргей Сідорскі.

«Зразумела, што ў кожнага боку свая пазыцыя, але наша задача прывесці іх да агупнай асновы», — сказаў Уладзімір Пуцін, адкрываючы сустрэчу. — Упэўнены, што мы знойдзем узаемавыгадныя рашэнні».

Уладзімір Пуцін паведаміў, што бакам трэба да 1 студзеня падрыхтаваць 17 пагадненняў, якія складаюць прававую базу АЭП. «Восем, у прынцыпе, гатовыя, засталіся невялікія штрыхі», — паведаміў ён. У ліку падрыхтаваных дакументаў ён назваў пагадненні, якія датычацца адзіных прынцыпаў тэхнічнага рэгулявання, узгаднення мажарэканамічнай палітыкі, правядзення дзяржаўнага адзіных прынцыпаў канкурэнцыі, правіл падтрымкі сельскай гаспадаркі і прамысловасці, процідзеяння нелегальнай міграцыі.

Разам з тым, бакам трэба яшчэ ўзагадніць шэраг ключавых дакументаў, якія датычацца нафтагазавай, электраэнергетычнай і чыгуначнай галін.

«АЭП павіна забяспечыць прадпрыемствам адзіныя правілы работы», — сказаў Уладзімір Пуцін. — Бізнэсу любой з нашых краін павінен ачуваць сябе як дома».

Уладзімір Пуцін выказаўся таксама за далейшае пашырэнне паўнамоцтваў Камісіі Мыйтнага саюза з улікам вопыту, ужо напрацаванага ў сферы мыйтна-тарыфнага рэгулявання.

«ДАЧАННЫ ЗАМКАМ НЕ ПЕРАШКОДЗІў БЫ ПАНДУС ДА ПЛАТФОРМЫ»

Урадзкіцю патэлефанаву даўні чытач газеты. Ён мінчанін, але мае лешіца ў Маладзечанскім раёне. Вядома, зараз набліжаецца да завяршэння дачны сезон, а значыць, клопатаў па дастаўцы хатніх нарыхтовак адтуль у гарадскую кватэру хапае. Як і многім іншым дачнікам, нашаму чытачу даводзіцца карыстацца падчас такой транспарціроўкі вырашчанай сельскагаспадарчай прадукцыі вядомымі ўсім сумкіма на колах, так званымі вакамі.

— І вось, неаднойчы вяртаючыся з чыгуначнага вакала дадому на метро, на што звярнуў увагу. На некаторых станцыях метрапалітэна, напрыклад, «Плошча Перамогі» ці «Усход» ёсць пандусы на лешіцах, па якіх больш зручна, чым па прыступках, спускацца дачныя вазкі. Але гэтыя пандусы ідуць толькі ад спуску ў пераход, а на саміх станцыях — толькі ад уваходу і максімум — да турнікета. А вось пасля іх — на спуску ўласна да платформы — такіх пандусаў няма.

Даводзіцца пажылому чалавеку свой вазок цягнуць па прыступках. Можна, вяр адкажаце, ці збіраюцца на ўжо дзельных станцыях рабыць такія прыстававанні, якія б далі палёгка дачнікам. Думаю, маё пытанне не пустое, — гаварыў заўянік.

Паводле слоў галоўнага інжынера КУП «Дырэк-

цыя па будаўніцтве Мінскага метрапалітэна» Аляксея МУРАЧА, уладкаванне пандусаў на дзельных станцыях у месцах, пра якія згадвае чытач — на лешіцах ад турнікетаў з вестыбіулаў да платформаў — не было прадугледжана нормамі.

— Звязана гэта з бязпекрай руху пасажыраў, паколькі ў выпадку ўладкавання такіх пандусаў у названых месцах іх трэба аддзяляць бар'ерамі. Пакуль, згодна з нормамі ад 2008 года, такі бар'еры з'явіліся толькі ў некаторых пешаходных пераходах, дзе маюцца такія пандусы, — адказаў Аляксей Уладзіміравіч.

Карыстаючыся выпадак, мы пацікавіліся: а ці прадугледжаны пандусы з бар'ерамі з вестыбіулаў да платформаў на новых станцыях метрапалітэна, якія плануецца адкрыць у другім паўгоддзі 2012 года на першай лініі — «Пятроўшчын», «Міхалова», «Грушаўцы»?

Як патлумачыў галоўны інжынер прадпрыемства ў адказ, даць даклады каментарый зараз праблематычна, паколькі няма патрэбных чарчюкаў. Яны будуць значна пазней. Аднак, заўявіў далей сурзамоўца, калі ад грамадзян будуць паступаць такія заўявагі і прапановы, яны абавязкова будуць прынятыя да ўвагі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

УСЕ ПАД БОСАМ ХОДЗІМ

16 кастрычніка — дата, якая абавязкова павіна быць пазначана чырвоным у календары усіх падначаленых і падшэфных. У гэты дзень лёгкі (і адкрыты) падхалімаж не толькі дазваляе, але і втаіцца, а прыбуўку да зарплатаў папрасіць як ніколі лёгка — калі умела спалучыць гэтую прасьбу з букетам камплімантаў ці проста з букетам. Бо менавіта сёння ў свеце адзначаецца Дзень Боса (ён жа дзень Шэффа)!

Існуе гэта незвычайнае свята ўжо больш як паўвека — з 1958 года, калі жылхарка горада Чыкага, сакратарка Патрыцыя Хароскі прапанавала ідэю: супрацоўнікі вышчую ў Дзень Шэффа свайго кіраўніка і дзякуюць за тое, што ён быў добрым і сумленным на працягу года. (Патрыцыя, да слова, выбрала 16 каст-

рычніка не выдываюцца — якраз у гэты дзень святакуваў народзны яе бацька, які, да слова, быў босам той самай кампаніі, дзе дачка і працавала сакратарка). У 1962 годзе дата была афіцыйна зацверджана ў штаце Ілінойс, а пазней свята пачалі адзначаць у Аўстраліі, Вялікабрытаніі і Паўднёвай Афрыцы. Але чаму б і нам не выкарыстаць добрую нагоду, каб успомніць, што кіраўнік любога рангу — гэта адказная прафесія, праца без адпачынку і адказнасці да добруй нагоды, каб успомніць, што кіраўнік любога рангу — гэта адказная прафесія, праца без адпачынку і ад-

казнасці не толькі за кожны свой крок, але і за ўчынк і дзеянні сваіх падначаленых. Ну і яшчэ — банальна, але факт — каб не забывацца, што бос — таксама чалавек, і яму, як і ўсім, прыёмна ачуць увагу і павагу да сябе...

Вікторыя ЗАХАРАВА.

Абзац

У Беларусі разглядаецца магчымасць пераходу на фіш-карты ў аматарскім рыбалоўстве, паведаміў дырэктар дэпартаменту па меліярацыі і воднай гаспадарцы Мінсельгасхарча Анатоль Бульня. За вызначаную суму можна будзе набыць дакумент, які дазваляе лавіць рыбу месца абод год у любым вадаёме і рацэ. Сродкі, атрыманыя ад рэалізацыі фіш-карт, будуць накіроўвацца на ўладкаванне і зарыбленне вадаёмаў.

У лесе каля вёскі Лесавіцкая Слабода Жлобінскага раёна знойдзена буйное сховішча боерпрапусаў часоў Вялікай Айчыннай. Паводле папярэдняй інфармацыі, боерпрапусы былі пакінуты «чорнымі калінікмі» пасля несанкцыянаваных раскопак у месцах баявых дзеянняў. 74 адзіны боерпрапусы, у тым ліку 71 снарад нямецкай вытворчасці калібра 152 мм, у кожным з якіх утрымлівалася 15 кг выбуховага рэчыва, перададзеныя ў вайсковую часць 5527 для знішчэння.

Буйная партыя кантрабанднай валюты — больш за \$100 тыс. і 15,5 тыс. расійскіх рублёў — затрыманая пры выяззе за межы Беларусі ў Нацыянальным аэрапорце Мінск. Падчас мыйтнага кантролю ў грамадзяніна Расійскай Федэрацыі знойдзена буйная сума валюты, якая не была ўказаная ў мыйтнай дэкларацыі. Лёс грашовых сродкаў і ступень адказнасці няўдачлівага кантрабандыста будзе вырашацца ў судовым парадку. Цяпер без мыйтнага дэкларацыя можна перамяшчаць суму, якая не перавышае \$10 тыс.

Жыхар аграгарадка Пяскі Мастоўскага раёна Юрый Цылюлька набыў у Літве самаробны чатырохмесны самалёт эксперыментальнай авіяцыі класа G, які прывёз дадому на аўтарызцыяе. Бага арграта складае ўсяго 600 кілаграмаў. Для яго ўзлёту і пасадкі дастаткова адлегласці ў 150 метраў. Максімальная вышыня палёту — 300 метраў. Гаспадару пасля праходжання кароткатэрміновых курсаў будзе выдана пасведчэнне пілота-аматара.

Поўны абзац

У Мадрыдзе арганізавалі першы ў гісторыі Іспаніі чмпіонат па сіесце — традыцыйным адпачынку пасля абеду. Спачатку ўдзельнікам неабходна легчы на канапу, а затым ім даецца 20 хвілін на тое, каб прадэманстраваць сваё ўменне адпачываць. Баглі налічваюцца за хуткасць пагуржэння ў сон, крэпасць сну, незвычайныя спальныя касцюм, арыгінальныя аксесуары (напрыклад, маскі для сну або пшошывыя цацкі), гучны храп, а таксама за дзівныя палажэнні, прынятыя ў сне. Ці пагурзіць удзельнік у сон, правярае ўрач, які фіксуе рытм біцця сэрца «спартсмена». Галоўны прыз у тэсячу еўра атрымае удзельнік, які зможа набраць найбольшую колькасць балаў. Сіеста папулярная ў шматлікіх краінах са спякотным кліматам.

Сямейная пара з акругі Акаласа, штат Фларыда, па памылцы прадала частку праху бабці, якая памерла ў лютым 2010 года. Як расказаў Пайпер Габры, пра ён бабці выдалося праддзеныя на распродажы хатніх дрэваў, які яна і яе муж учынілі перад пераездам у іншы раён. Сярод рэчэй, выстаўленых на продаж, апынуліся і чыгун з фіялкамі, у глебу для якіх жанчына захапала трох праху бабці. Пыльчэй Пайпер размясціла на сваёй старонцы ў сацыяльнай сетцы Facebook зварот да новага гаспадару кветкі і папрасіла яго кляпацца пра фіялку. Які высветлілася, кветка была праддзенай знаёмым сямі Габры, і неўзабаве чыгун з фіялкамі і прахам бабці Мардж быў вернуты законным гаспадарам.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Гэта ж мы, Госпадзі... Міліцыянеры-парушальнікі?

На працягу двух гадоў міліцыянеры, жанатыя на роднымі нэстэрамі, дапамагалі грамадзянам парушаць закон: бралі хабар за свае паслугі. Заведзеныя ў адносінах да іх крымінальныя справы ўжо перададзены ў суд.

Як паведаміў «Звяздзе» Дзмітрый ЯНУШ, старшы следчы па важнейшых справах следчага аддзела пракуратуры Віцебскай вобласці, фігуранты крымінальных спраў — цяпер ужо былія інспектар дарожна-патрульнай ДАІ УУС Віцебскага аблвыканкама і старшы упאўнаважаны групы па барацьбе з эканамічнымі правапарушэннямі Дубровенскага РАУС.

Супрацоўнік ДАІ, які быў ўстаноўлена падчас следства, у перыяд з верасня 2009 года па люты гэтага года суправаджаў транспарт, а на месцы падрыхтоўкі вывозіў у Расію металалом, каб там перапрацаваць з добрай выгадай для сабе. Падаткі за сваю дзейнасць плаціць не хачелі, таму мелі патрэбу ў «прыкрыцці». За гэтым інспектар у якасці ўдзячнасці атрымліваў па 100—150 долараў. Таксама высветлілася яго ранейшыя справы.

Аказваецца, у 2008 годзе ён, калі ўдзельнічаў у аглядзе аўтобусаў, якія перасякалі беларускую мяжу з боку Расіі, «заплюшчыў вочы» на тое, што падрыхтоўваліся з парушэннямі ўвозілі парфуму. Устаноўлена, што за гэта ён узяў хабар — 300 долараў і два флаконы туалетнай вады агупных коштам 24 долары.

А той, хто змагаўся з эканамічнай злачыннасцю, да гэтага служыў у сістэме выканання пакарэнняў: адказаваў за так званых «хімікаў». Дык вось: адзін з іх падчас адывання пакарэння ездзіў у Расію на заробкі, а добры «служак» прыкрываў яго і запальваюць усё неабходныя паперы. Пастав падзякі — 1,5 мільёна рублёў.

Швагры, які ўсталявалі следчы, разам дапамагалі вывезці металалом у Расію. Калі ж расійскія памежнікі затрымалі чарговы груз (да мяжы без уліку магчымых пераходоў груз «вёў» супрацоўнік па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі і атрымаў за гэта «ганарар» — 150 долараў, па дапамогу выехаў інспектар. Устаноўлена, што ў выніку адміністрацыйны пратакол складалі толькі ў адносінах да кіроўцы аўта, а падрыхтоўвалі «вышэйшае ўвады сухім». За гэта інспектар ДАІ атрымаў у якасці ўдзячнасці 100 долараў.

Па суккупнасці былыя супрацоўнікі міліцыі могуць быць пазбаўленыя волі тэрмінам да 10 гадоў з канфіскацыяй маёмасці... Вядома, колькі суду ў выніку вынесеныя справядлівага прыгавору вырашчыць, толькі галоўны вартвыя закону правядуць у ізаляцыі ад грамадства.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

КАЛІ ў НЯСВІЖЫ БУДУЦЬ ПЕРАПРАЦОўВАЦЬ СЫРОВАТКУ?

Найважнейшым праектам, паводле слоў Васіля Пруднікава, стане перапрацоўка сыроваткі на Нясвіжскім малочным камбінаце.

— У нашай краіне сыроватка, і гэта не сакрэт, часам выліваецца ў каналізацыю, — адзначыў сурзамоўца. — Але ж не трэба забывацца, што сухая сыроватка запатрабаваная, як у медыцынскім мэтах, так і ў хлэбапекарнай прамысловасці. Больш за тое, гэты прадукт мае нядарны кошт. Вось мільяў і прынялі рашэнне стварыць умовы для перапрацоўкі сыроваткі ў Нясвіжы. Прычым, плануецца, што сюды на перапрацоўку яна будзе паступаць з усіх малочных заводаў Мінскай вобласці. Такім чы

НІ КРОКУ ДА СТАРАСЦІ, А ЖЫЦЬ ТОЛЬКІ ў РАДАСЦІ! Або Добры дом Добрусеваў

Тыдзень маці

Валянціна Добрусева змяніла педагогічную дзейнасць на прафесію маці. У дзіцячым доме сямейнага тыпу, адзіным у Крычаўскім раёне, цяпер гадуецца 8 дзяцей.

Прыгожы дамок на ўскрайку аграгарадка Касцюшэвічы. Ля брамы драўляны чалавечак у гумовых ботах і з парасонам нібыта вітае гасцей на вуліцы Палавоў. Восенскае сонца адлюстроўваецца ў садовай сажалцы, дзе улетуць цвілі лілэй. Лялька ў сялянскай спадніцы, але ў модных аранжавых ботах, адной рукой схопілася за швабру, а другой — за калодзежнага жураўля. Відзец, сімвалізуе гаспадарку дома, якая праводзіць свае дні ў клопатах пра сям'ю і гаспадарку.

Валянціна Добрусева 13 кастрычніка, напярэдні Дня маці, споўнілася 39 гадоў. Яна родам з Касцюшэвічы, працавала настаўніцай у мясцовай школе. Калі за вочна паступіла ў Маскоўскі сацыяльны інстытут, стала сацыяльным педагогам і псіхалагам.

Па справах службы яна часта кантактавала з прыёмнымі дзецьмі і бацькамі, і аднойчы яе папярсіла пагутарыць з аднаўскоўцамі пра новую і перспектывную форму выхавання дзяцей-сірот — дзіцячыя дамы сямейнага тыпу.

— І ратта я падумала: а чаму б самой не паспрабаваць, — узгадвае Валянціна падзеі 2002 года. — Муж Сяргей мяне падтрымаў. Мы паехалі ў Крычаўскую бальніцу, дзе

у інфекцыйным аддзяленні ляжалі такія дзеці. Паехалі па адно, а забралі адразу чацвярых.

Дзве сястры і два браты — сям'я Войтавых. Бялагічны тата памёр, а пазбаўлена бацькоўскі праваў маці потым нарадзіла яшчэ адно дзіця, але да сваіх старэйшых дзяцей ніколі так і не прыехала.

Як ніколі не пацкавіліся лёсам сына бялагічнага бацькі Колі Бугаёва, самага малодшага ў сям'і. Яны жывуць зусім недалёк ад Касцюшэвічы, расказалі ў вёсцы, але нідзе не працуюць і п'юць горку. Сам Колі паспяхова вучыцца ў 3 класе і задаволены сваёй новай сям'ёй.

Дашу Войтаву, якой у 2002 годзе было толькі 2 гады, аддаваць з бальніцы не хацелі. Дзячынца была слабая і хваляватая, але Валянціна з мужам вырашылі, што здолеець выхадзіць жалую. Хоць яна дронна хадзіла і размаўляла, але шэфства над ёй узяла дачка Добрусеваў Аляксандра. Цяпер Даша — аднакласніца і лепшая сяброўка Сашы. Дзве прыгожыя ўсё робяць разам. Дзячынкі — творчыя асобы, вучацца мастацкай і музычнай школ.

Іван — 12-гадовы брат Дашы. Вельмі добры хлопчык, ён мае добрых сяброў у Італіі. Яго адметнай рысай характару ў з'яўляецца жаль да кінутых жывёлін. Усе дзячынцы сабакі і няшчасныя каты ў вёсцы — яго асабісты клопат. Іван спрабаваў сфартаграфаваць з усімі сваімі махматымі гадаванцамі, але не хапіла рук у хлопчыка і царліваецца ў жывёл.

Старэйшы брат Івана, 16-гадовы Дзіма, цяпер вучыцца ў Крычаўскай ляснянскай бальніцы, дзе вывучае фізіку і матэматыку, каб падрыхтавацца да паступлення ў вышэйшую навучную ўстанову. Ён прыймае дадому толькі на выходныя дні, як і старшы сын Добрусеваў Ігар, які атрымлівае цяпер вельмі запатрабаваную прафесію краўшчыка ў Мсціслаўскім будаўнічым каледжы.

— Мы цяпер з мужам і не задумваемся — дзе свае дзеці, а дзе не свае, — гаворыць Валянціна. — Не будзем утойваць, што адпалтацца праходзіць нялёгка. Бо і нашым дзецьмі даялося навушчыца дзіцяці: і сваімі цацкамі, і ласункамі. А сёння ўсё 8 дзяцей — нашы. Я і думаю не хачу, што яны могуць з'ехаць і не вярнуцца. Я сама прыеду да іх,

Валянціна ДОБРУСЕВА і яе дзеці.

калі трэба будзе.

Яшчэ ў сям'і жывуць дзве Ганны — старэйшая і малодшая. Старэйшая, Ганне Войтавай, споўнілася 15, і на наступны год яна таксама плануе паступіць у ліцэй, каб пачаць, з паглыбленымі ведамі ў біялогіі і хіміі, пайсці ў сферу медыцыны. Яе сяброўка — Ганначка Балцак, якой 14 гадоў.

У цёплым доме Добрусеваў шмат зеляніны. У дзіцячых пакоях вядзе лясіца, а на сценах — фотаздымкі дзяцей. Адзін, чорна-белы, вылучаецца з шэрагу: гэта фота самоі Валянціны ў дзячынстве. У дзіцячых пакоях ніякага творчага беспарадку, прычым чысціню забяспечваюць самі маленькія жыхары. Кухня вельмі добра ўмацавана, аднаўсё адно 7-літровыя каструлі з супам лягвае толькі на адзін сямейны абед. У склепе — больш за сотню слоікаў з кансерваванага агародніннай.

Каб жывяцца, карміцца і апрагнаць, сям'я мае вялікую гаспадарку: тры каровы, свінні, птушкі. Добрусеваў з дзецьмі апрацоўваюць зямельны ўчастак, які больш за гектар, таму набылі трактар і мотаблок. Аднак Валянціна не ўтойвае, што да асабістай падсобнай гаспадаркі сямейнага дзіцячага дома людзі ставяцца па-рознаму.

— Тут ёсць два меркаванні, — уздымае жанчына. — Адны ўхваляюць, бо мы за кошт гаспадаркі трымаем сваё мяса і яйкі. Але іншыя гэта не разумеюць і гавораць, што я багацею на гаспадарцы, а дзеці нялёгка. Бо і нашым дзецьмі даялося навушчыца дзіцяці: і сваімі цацкамі, і ласункамі. А сёння ўсё 8 дзяцей — нашы. Я і думаю не хачу, што яны могуць з'ехаць і не вярнуцца. Я сама прыеду да іх,

на, — гэта падрыхтоўка да 1 верасня, калі кожнае дзіця хочацца апрагнуць у новае ды моднае і набыць самую лепшую школьную прылады. Сёлета гэта удалося зрабіць дзячынцы добраму ўраджэню бульбы: працавалі на палетках усёй сям'ёй і праддалі частку вырашчанага.

ДАВЕДКА:
Цяпер у Магілёўскай вобласці працуе 31 дзіцячы дом сямейнага тыпу. Да канца года ў вобласці адкрыюцца яшчэ 3 падобныя дамы, для якіх пабудавана жыллё ў Магілёве, Бабруйску і ў вёсцы Гарадзец Шклоўскага раёна.

— Я лічу, што мае дзеці не згубяць у жыцці, — настойвае маці. — Я за іх спакойна, таму што яны шмат ведаюць і ўмеюць рабіць усё. Я ўсё сяджу і не хвалюся за сваё тачны стол, таму што мае Ганны прыйдуць са школы і мы зразам нарэжам усе салаты. А ў суботу прыездзе Дзіма, які зробіць для ўсіх лазню. Калі я трапіла ў бальніцу, дзеці з мужам і маці дагледзілі жыццё, памагі грады. І што ў гэтым дрэннага? Нужо больш карысна калі тэлевізар днём сядзець? Лепш нешта рабіць і ні ў каго не праціць з працягнутай рукі ні яка, ні сала, ні грошай. Так што я прывыкла: людзі могуць гаварыць, а мы жывём.

У гэтым жыцці няма месца звычайнаму адпачыванню: дзеці ездзяць на аздараўленне, а бацькам трэба глядзець за гаспадаркай. Улетку — на мяне батрачана. Праўда, я ўжо прывыкла і да такіх погласак: маюль, набылі дзіцяці сабе дзеля грошай. Насамрэч, нішто з дзіцячых дамоў, падобных нашым, не аздаляецца. Мы ў крадзях і клопатах, але дзяцей выдуваем.

Зусім не скаржы, што грошай у вялікай сям'і вечно не хапае. Самая знаячая навапа, гаворыць Валянціна, — добра было б адпачыць, — марыць Валянціна. — Мае суседкі скардзяцца, што дзеці вырасталі і раз'ехаліся, а яны засталіся адны. Бядуюць адзіночымі вечарамі. А мне часам хочацца хоць некалькі гадзін пабыць адной: кніжку пачытаць, па-

вязаць калі тэлевізара, але клопаты запуюныя кожны дзень. Хоць сама разумю: як толькі застануся адна, так адразу з тугі і завуюю!

Каб, відаць, ніколі не даялося завяць з тугі, Валянціна Добрусева стала яшчэ і дэпутатам. Народ выбары яе ў Крычаўскім раёне Савет.

— Не магу жыць, калі спакойна, — смеяцца яна. — Мне трэба хуценька рухацца. Інакш падаецца, што таўсею і сумую. А вось калі плечы ад прыжымаюць, тады мне цікава жыць.

Усе дзеці аб'ядналіся і зрабілі Валянціне маляўнічую паштушку на дзень нарадзджання: «Ні кроку да старасці, ні гадзінкі ў гораці, а толькі ў радасці, а толькі ў ба-дзёрсці!». Імянінцы атрымала ад мужа грошы на падарунак, аднак паспяхова набыла на іх на рынку ў Крычаве цёплыя боты, штаны і шапку для дзяцей. І ні пра што не шкадуе.

На святы ў Добрусеваў — дзіцячы салодкі стол.

— Што трэба малым? Прыгалубіць, накарміць. А калі ёсць садавіна і цукеркі, дык падаецца, што яны самыя шчаслівыя дзеці на свеце!

Адметнай рысай спраўднай маці Добрусеваў лічыць дабрыню. А яшчэ больш за ўсё яна жадае ўсім маці здароўя. Часам, калі дзеці хварэюць, Валянціна, як і ўсе маці, думае: лепей бы сама, чым малое. Аднак калі аднойчы спраўдзіла захварэла сама і трапіла ў бальніцу, то стала страшна кінуць дзяцей, і замест вылячэння — усё думкі пра дом, дзеці: што паелі, як пайшлі ў школу...

— Таму найперш здароўя, а таксама царліваецца, грошай і удачы, — такія пажаданні з Касцюшэвічаў усім маці.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Ірыны САВОСІНАЙ.
Крычаўскі раён.

СВЯТА-ПАКРОЎСКАЙ ЦАРКВЕ СПОЎНІЛАСЯ 200 ГАДОЎ

У вёсцы Вейна Магілёўскага раёна 14 кастрычніка адзначылі 200-гадовы юбілей мясцовай царквы Пакрова Багародзіцы. У святочнай службе з нагоды двайгона свята, Пакрова і юбілею храма, браў удзел епіскап Магілёўскі і Мсціслаўскі Сафроній. Каля царквы ўсталявалі памятныя паклонны крыж.

Свята-Пакроўская царква, помнік архітэктуры, была пабудавана генералам Аляксеем Ярмалявым, вядомым военачальнікам і ўдзельнікам Барадзінскай бітвы. У Расійскім гістарычным архіве ў Санкт-Пецярбургу знойдзены дакумент аб Вейнянскім царкоўным прыходзе канца XIX — пачатку XX стагоддзя, дзе ўказваецца дакладная дата пабудовы храма — 1810 год. Нядаўна царкву абнавілі, упрыгожылі роспісам, добраўпарадкавалі, а таксама асвяцілі крыніцу каля храма.

Ілона ІВАНОВА.

ГАРАЖ

— гэта не толькі дах для аўтамашыны, ён стаў для многіх жыхароў неад'емнай часткай іх жыцця. Гаражынімі масівамі акружаныя нашы гарады, і без іх ужо цяжка ўявіць пейзаж гарадскіх украін.

У мяне гараж усё 8 гадоў (да гэтага здымаў), а нехта гараж мае не адно дзесяцігоддзе. Сёння шмат гаражоў зачынена і гаспадары іх наведваюцца вельмі рэдка, тым не меней жыццё ў гаражных масівах відуе.

У некаторых гаражах адкрыты майстэрні і калі іх стаяць аўтамашыны — зыркае зварка, мітусяцца людзі.

А хтосьці ператварыў гараж у склад. У ім машына не стаяць, а ляжыць нейкі тавар ці захоўваюцца запасы гарадніны на зіму.

Неяк ноччу прыйшоў да свайго гаража (прыйшло ў галаву, што замок не павесіў) і ўбачыў, што ў адным гаражы гарыць святло і чуецца смеа, а калі другога стаяць машыны і з яе нешта выгрукваюць.

Вельмі часта гаражы становяцца месцам для ўтэх. І здараецца, тыя спатканы сумна заканчваюцца. Зачыніліся ў гаражы, селі ў аўтамашыну, выпілі пад музыку, завялі рухавік, каб цяпле было, і... у газеце друкаецца спачувальнае сям'і.

Тут не толькі паміраюць, але могуць і нарадзіцца. Мужчына прыехаў з цяжкай жонкай у гараж, залез за нечым у падвал, а вылез — трэба роды прымаць.

Адным словам, у гаражах нараджаюцца, паміраюць і жывуць — у прамым сэнсе гэтага слова.

За два блокі ад майго ў гаражы жыве пенсіянер. Нешта ў чалавека разладзілася з жонкай, дык ён перайшоў жыць у гараж. Агдарадзіў у ім закупіць і адчувае сабе камфортна нават зімой, бо абавараннікі дастаткова, каб падтрымліваць цяпло на некалькіх квадратных метрах. Праўда, энерганяглы і турбу і нават штрафавы, але чалавек даволі мірны. Пенсіянер жонка забірае, а ён цягае металалом і нікому не перашкаджае — не горшы з людзей.

Некалькі гадоў таму ў адзін з гаражоў уварваліся спецазаўчы ў масках. Нешта адтуль вывозілі, кажучы, зброю шукалі, а неўзабаве пасля гэтага гаспадар памёр, бо яго сын у нечым там убыткім быў. Бацька ж запомніўся неаблагі чалавекам.

А часам нехта прыходзіць у гараж, як на працу. Вось дзверы ў гаражы Леаніда Міхана заўсёды прыдчынены. Да пенсіі ён працаваў дыспетчарам электрастанцыі раёна, і цяпер ён пастаянна ў сваім гаражы. А калі гаспадар на месцы няма, то здаецца, што чагосьці не хапае.

— Гэта сёння кожны можа мець гараж, а за савецкім часам пабудова гаража было вялікай праблемай. Вось у мяне быў матацыкл з калейскай, то

дазвол на будаўніцтва гаража не давалі, — кажа мой суразмоўца.

— Леанід Аляксандравіч, вы ў сваім гаражы нават у выхадныя. Цягне сюды?

— А што рабіць дома на пятым паверсе? Глядзець тэлевізар, то і здурнець можна. А так прыйдзецца, свежа паветра, людзі заходзяць ды і справай займаюся. Рамантую нейкія электрапрыборы, зрабіў дзэ-ваапрацоўчы і свідравальны станкі, і час праходзіць. Трэба некаму дошку пааблаваць, то ідуць.

Я прыкмеціў, што Л. Міхан заўсёды пры справе. Вось суседу дапамагае зборкай гараж пакрыць, а другому нясе гаечныя ключы...

— Навіваюцца? У нас, як правіла, чаркай разлічваюцца.

— Выліць пры выпадку, то чаму б і не, але ў ме-ру.

— А як жонка ставіцца да таго, што вы ўвесь час тут прападаеце?

— Нашы дзеці ўладкаваныя, і з імі няма праблем, растуць унукі. Маю медаль «За працоўную доблесць», выдатнік энергетыкі СССР, а за гэта да пенсіі энергасеткі далі чалавечы 78 тысяч рублёў, то што яшчэ трэба... А жонцы я кажу: «У цябе свае справы, а ў мяне свае». Так што тут вялікай праблемы няма.

— Увечам на хвіліну, што вы засталіся без гаража. Прачуніліся ра-ніцой, а ісці няма куды.

— Думаю, што жыццё маё каралеўска стала б. Гэта забрала б некалькі гадоў. Ды не толькі я, а многія жывяць у гаражах — яны дапаўняюць жыццё чалавека. У некага ў сям'і не складала, то час бавіць тут. Не, гараж — гэта цэлае жыццё. Тут радасці і смутак.

І ў гэтым ёсць праўда. У гаражах веселяцца і летам, бывае, перад расчыненымі дзвярыма нехта варожыць над шашлыкмі ці далай ад вачэй, у глыбіні гаража, за чаркай ідзе ціхая размова.

Бывае і сумна, бо калі ў гаражы бабавалі зладеі, то радавацца няма чаму. Здараліся і пажары. Вось пад'ехаў у «масквіч» малады хлопец і пытаецца, ці няма старога акумулятара. Плаціць за кілаграм 300 рублёў. Акумулятар пацягне тысяч на пяць. Скупшчыкаў цікавіць свінец.

У гараж можа заглянуць вяртлявы мужычок з пакетам і прапанаваць па вельмі нізкай цане нейкі інструмент, не інакш як крадзены.

А з надыходам зімы гаражынае жыццё пакрысе замірае. Многія гаражы заняты, да другіх снэг будзе расчышчаны, бо бульбы дастаць трэба. А наступіць вясна — і ўсё ажыве, вернецца на кругі свае.

Сымон СВІТУНОВІЧ. Фота аўтара.

Даша і сялянкі ў аранжавых ботах.

«ГАРАЧЫ»

287 17 41

«ТАРЫФЫ НА ПЛАТНЫЯ МЕДЫЦЫНСКІЯ ПАСЛУГІ ў НАС НІЖэйШЫЯ, ЧЫМ У ІНШЫХ РАЁНАХ»

Чытач з Чэрвеньскага раёна папярсіў расказаць пра платныя медыцынскія паслугі. Ніякіх прамых скаргаў з яго боку не прагучала, хаця было відавочна, што ён імкнецца параўноўваць інфармацыю па розных абласцях. Канкрэтныя пытанні прагучалі так: якія паслугі падлягаюць аплаце, чым увядзенне аплаты абумоўленае, хто ўста-наўлівае канкрэтныя тарыфы?

Дапамагчы даць такія ж агульныя адказы на запыт заяўніка дапамагла намеснік галоўнага бухгалтара па эканамічнай працы ўстаноў аховы здароўя «Чэрвеньская цэнтральная раённая бальніца» Валянціна ГАРНЯКОВА.

— Існуе пастанова Савета Міністраў № 142 ад 1 лютага 2010 года, якая рэгламентуе пералік платных медыцынскіх паслуг для грамадзян Рэспублікі Беларусь. Гэты пералік уключае ў сябе 37 пунктаў. Калі гаварыць канкрэтна пра наш Чэрвеньскі раён, дык мы аказваем 22 віды платных медыцынскіх паслуг, — распавяла Валянціна Ягораўна.

— Калі чытаць імкнецца параўноўваць тарыфы ў розных раёнах, мушу падкрэсліць, што ў нас яны значна ніжэйшыя, чым у іншых раёнах. Чаму так? Рэч у тым, што дзейнічае агульны прынцып: раз колькасць насельніцтва канкрэтнага раёна невялікая, значыць, медыцынскія работнікі з яго належыць да групы з меншай аплатай працы. Сёння ў раёне пражывае 33 тысячы чалавек, што само па сабе няшмат, да таго ж колькасць насельніцтва пакрысе зніжаецца.

Як разлічваюцца канкрэтныя тарыфы на аказанне платных медыцынскіх паслуг? Валянціна Гарнякова патлумачыла: на падставе пастанова Міністэрства аховы здароўя № 51 ад 22 снежня 2003 года — зыходзячы з дзейных выдаткаў — зарплата медыцынскім работнікам (колькі якіх работнікаў) і з якой канкрэтна катэгорыяй — па

раёнах, вядома, лічыць адрозніваюцца), аплатна паслуг жыллёва-камунальнай гаспадаркі, накладныя выдаткі і інш. Разлічаныя па такім алгарытме тарыфы накіроўваюцца на разгляд ва ўпраўленне аховы здароўя Мінлабвыканкама і Міністэрства аховы здароўя, дзе перапра-вараюцца і толькі пасля гэтага ўгадняюцца і накіроўваюцца назад да выканання.

— Штомесяц дазваляецца павялічваць на 0,9 працэнта дзейныя тарыфы — каб не было рэзкага іх росту адначасова. Жыццё ж таксама пакрысе даражэе, так? І такія перааралкі мы рэгулярна праводзім у адпаведнасці з інстру-цыяй, — дадала Валянціна Ягораўна.

Вяртаючыся да пераліку платных медыцынскіх паслуг, якія аказваюцца медыцынскімі ўстановамі на тэрыторыі Чэрвеньскага раёна, нагадаем — іх 22. Гэта, у прыватнасці, стоматалагічныя, зуба-пратэзныя, паслугі нетрадыцыйнай медыцыны, УГД, масаж, правядзенне прафільядаў і іншыя.

— Усё гэта запатрабавана насельніцтвам. Але асаблівым попытам карыстаюцца платныя стоматалагічныя паслугі. Іх удзельная вага ў агульным аб'ёме складае 40 працэнтаў. Далей ідуць паслугі па прафільядах — або ў прад-прыемствах, або ў грамадзян пры працаўлад-каванні, у вадзіцеляў у тым ліку, — расказвае далей суразмоўца.

Дарэчы, за дзевяць месяцаў Чэрвеньская цэнтральная раённая бальніца атрымала ад аказання платных медыцынскіх паслуг 312 мільёнаў рублёў, што Валянціна Гарнякова называе неаблагімі паказчыкам. І тут жа дадае, што перад медыкамі пастаўлена задача: да канца года павялічыць аб'ём аказання платных медыцынскіх паслуг у параўнанні з вынікамі мінулага года на чверць...

Сяргей РАСОЛЬКА.

Дзіўчаты АБРАБАВАЛІ СЕЛЬСКУЮ КРАМУ

У Шаркоўшчынскім раёне ў вёсцы Запруддзе ноччу абрабавалі краму спажывецкай кааперацыі. Адключылі электрычную праводку, якая вядзе да гукавой сігналізацыі, узламалі дзвярныя запоры... Скралі прадукты харчавання, віна-гарэлачныя вырaby і цыгарэты агульным коштам больш за 4,1 мільёна рублёў. Міліцыянеры высветлілі, што рабаўніцтва крамы — справа рук дзвюх дзячат. Адной усяго 17 гадоў, яна навучанка, другой, беспрацоўная, 18. Абедзве мясцовыя жыхаркі.

З ПОЛЯ ТЭХАСА СКРАЛІ КАПУСТУ

У Віцебскі раённы аддзел унутраных спраў старшыня фермерскай гаспадаркі пад довамі запамінальнай назвай «Тэхас-М» паведаміла, што з поля гаспадаркі ўвечары скралі больш за 300 кілаграмаў капусты. Поле знаходзіцца ў прыгарадзе абласнога цэнтру ля населенага пункта Тулава. Страту ў гаспадарцы ацанілі ў 614 тысяч рублёў. «Тэхас» пакінула без капусты 48-гадовая беспрацоўная жыхарка Віцебска Заведзена крымінальнай справа. Высветляюцца ўсе нюансы незвычайнага крадзяжу. Якая жанчына здолела скраціць столькі капусты, хто дапамагаў ёй — следчыя разбіраюцца.

ПОЛЬСКІ КІРОЎЦА ЗАСТАЎЯ БЕЗ ГРОШАЙ

У Віцебску ў міліцыю па дапамогу звярнуўся грамадзянін Польшчы, кіроўца. Іншаземец паскардзіўся на тое, што ноччу ў кавярні «Тэатральная» ў яго скралі партманет — 350 долараў, 150 еўра і вадзіцельскія дакументы. Міліцыя-неры ўстанавілі, што без грошай і дакументаў польскага кіроўцы пакінуў 26-гадовы раней су-дзімы за крадзеж мясцовы жыхар.

«БЕДНЫЯ» БІЗНЭСМЭНЫ, «БАГАТЫЯ» АГРАРЫ?

У Віцебскай вобласці з пачатку года па верасень падатковыя органы спagnaлі ў бюджэт 229,7 мільярда рублёў. А гэта ажно 7,6 працэнта ад агульнай сумы бюджэтных пастанупленняў дзевяці месяцаў... Цікава, што больш за 3,2 мільярда рублёў запазычаныя пагадзілі за кошт канфіскацыі ў даўжнікоў наяўных грошай.

Па звестках на пачатак кастрычніка агульная запазычанасць плацельшчыкаў перад бюджэтам склала 7,5 мільярда рублёў. Пераважна запазы-члі юрыдычныя асобы (7,2 мільярда рублёў). Спраўна плаціць падаткі дзяржаўны сельскагаспадарчы прадпрыемствы і сельскагаспадарчыя вытворчыя кааператывы. А вось агульны доўг індывідуальных прадпрымальнікаў на пачатак гэтага месяца склаў 210,2 мільёна рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

СУБОТНЯЯ АСВЕЯ

Але павінна быць прывязка да якой-небудзь канкрэтнай даты, гістарычнай падзеі ці царкоўнага свята. Як гэта было ў мінулым. Бо вялікі традыцыйны кірмаш — гэта свята.

...Даволі боіка прадавалася ўсё, што прапаноў-валі прыватныя і дзяржаўныя гандляры — капуста, бульба, кветкі і саджанцы, свежае мяса і праца рубльвых пчалароў — мёд. З вёскі Стралкі на невялікі Асвейскі кірмаш прывезлі сваіх гадаванцаў спецы-

«УСЁ, ШТО ТЫ РОБІШ ДЛЯ ІНШЫХ...»

Простая мова

Думка прыходзіла... Ды такая ж прыгожая!.. Хвілін колькі пакрыўчалася (не інакш, каб паказацца... З усіх бакоў), а потым убачыла, што яе не запісваюць, не «здымаюць» і пакрыўдзілася — сышла.
Маючы надзею, што гэта ненадоўга, што яна вернецца, завяла адмысловы нататнік асадку, аднак...
Іншыя думкі прыходзяць, а тая — не.
З форсам, бач...
Як і ўсе прыгожыя.

БЕЗ ПАМЫЛАК!

Рытм жыцця: ранак, вечар, Нова год.
То ранак. Тралейбус. Здалёк убачыла — 41-ы, дагнала, села, уткнулася ў кнігу. Прыпынку праз пяць згледзела, што еду... зусім не туды, бо памылілася — гэта 49-ы...
Вечар, вольніца. На лавачцы ля пад'езда — купка падлеткаў: п'юць піва, пакурваюць (зусім як вялікія), шукаюць забаву.
— Девушка, сидите с нами, — запрашаюць сваю равесніцу, што шыбуе міма.
— В другой раз, — усміхаецца тая.
— Ну так номерок телефона оставте — хоть приблизительный...
Дзяўчынка пыркае смехамі... заплынеца. Запыняецца (што чадкам магчыма), каб потым не каму з гэтых хлапцоў пакинуць нумарок тэлефона. Прычым дакладны! Бо падман ён і ёсць падман; і памылка ў лічбах (нават на адну адзінчанку), як той узгаданы тралейбус — павязе зусім не туды.

АД УСМЕШКІ...

Каліжана чалавек абачлівы: загалда, да наступлення халадоў зняла з антрэсоў боты, выцягнула з шафы цёплыя спадніцы ды кофты, штоў памерала, папрасвала, а убачыўшы на тэрмометры першы мінус, ужо і прыбралася — ва ўсё гатовае... Каб на працу ісці.

ПАД КАНТРОЛЕМ

Раніца, дождж, мой прыпынак і мой аўтобус, але на пад'ездзе яшчэ — пад святлафорчас. Пакуль будзе стаць — на чырнае — можна куліць газеты.

АД УСМЕШКІ...

Муж з-за спіны спытаў: «Ты што — сягоння на бульбу?»
Яна засмялася.
І абое ў лостурку ўвачавіды ўбачылі, як упрыгожыўся твар! І як ажыў, зайграў, падняліся самы будзённыя строй! Ды ў такім... У тэатр можа!

АД УСМЕШКІ...

...Хтож пісаў, што гэта, на жаль, складана — надзея на іншых сваю усмешку.
Як і потым насіць.

АД УСМЕШКІ...

У каласе ў той год, лічы, не плацілі, і маці, каб накарміць, адзець і выпрыскаў у школу дзяцей, стала жаня самагонку.
Попыт на яе ў ваколіцах быў, прычым досыць вялікі, а пайшла прапанова...
Нехта оптам браў на нейкую бяседу (альбо каб потым пакрысе

СТРАШНЕЙ ЗА СМЕРЦЬ

Спаткаў анекдот (пра самы страшны кашмар): зрабіць бутэрроды, заварыць гарбату, забурціць у ложак, сесці, абатнуцца коўдрай і толькі тут заўважыць, што пульт ад тэлевізара застаўся ля пліты...
— Мне аналігін. Без сдачкі! — лопнула цяргенне ў наступнага па чарзе. — Зуб у жены разболелся...
— Нет уж! — абарвала яго маладзціца, — путь меня сначала абслужат!...
— Конечно, конечно, — паабяцала ёй атэкарка і...
Усё пачалося спаткаць.
Пасля чаго сужэнцы (?) гордыя і шчаслівыя (яна — бо купіла усё, што хацела, ён — бо змог заплаціць) такі падарлікі да выхадзі; маладзёк — ну нарэшце — купіў аналігін, я — свае лекі ад прастуды...
Каб потым, прымаючы іх, між воў ўзгадаць атэку і думаць, колькі нечалавечы пакут (мільёны!) неслі калісь ачмурэлыя немцы!
Цяпер — «па старых адрасах» — іх нашчадкі прыносяць радасць.
Праўда, адзінкам.

ПА СТАРЫХ АДРАСАХ

«Вайна» ад паўдня: хто каго пераможа — я прастуду ці ўсё ж яна?
У яе — па ўсім — шанцаў болей, бо холад на працы протэ сабачы, а да дома яшчэ ехаць і ехаць, а потым ісці...
Што добра — атэка па дарозе.

НЕ ТОЕ

Брук, ваводле тлумачальнага слоўніка беларускай мовы, ёсць «укладзеная каменем праезная частка вуліцы, дарогі, плошчы» (як прыклад, Коласава: «Ідзе так дзяўдэка і па брукі Адзін за дзясцаў робіць груку»).

БАЦЬКІ

Ванда жыве адна: развялася (так выйшла)... Дзясяты год ужо... А дачушка — п'яты як замужам! Дзякаваць Богу, дзіцятка ёсць... Хароша, ладнае... Праўда, кватэры няма, але гэта папраўнае, бо дом іх ужо будуюць, ды што там — пад страхом амаль...
Маці, каб памагчы дзіцяці свай-

ЯКІМ ТЫ БЫЎ...

Імя яго — Стасік, Стась — у вёсцы гучала нармальна, натуральна. У горадзе, куды хлапец пераехаў, мяккі знак здаваўся лішнім: ён стаў як бы замінаць, як бы прыніжаць... Прычым без падстаў! Бо ён жа, Стась, заўжыў як усе: уладкаваўся на працу, засяліўся ў інтэрнат.
Спаткаў у яго там ложка быў, потым, калі жаніўся, асобны быў, калі з'явілася дачка — нават цэлы блок, а калі і сын (ну, «усё ж пуцём!») — трохпакаёвая кватэра... Хай не адрозня, хай наводзіць бе...

БУМЕРАНГ

Дзень. Ходнік — прычым направымі нейкі, бо вузкі і заблізка ад праезнай часткі. Добра, што кіроўчы на гэта звачаюць (прынамсі, у дождж): ёсць такая магчымасць — збочваюць у сярэдні рад, збаўляюць хуцасць.
У крайнім — аднаго толькі чэрці нясуць, падымаюць высокую хвалю бруднай вады і, адваднена, апускоўчае яе — на ходнік, на людзей...
Дзеўкі, што ідуць наперадзе, пад гэтым накатам рассыпаюцца і дзіка верацца, я — наадварот — нямяю, спрабую ўгледзець нумар аўта, а кабета, што ідзе побач (у светлым паліто), кідае ўслед:
— Каб жа ты не даехаў, сабака!

ІНФОРМАЦІЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА БЕЗ УСЛОВИЙ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА

Адрес объекта и его наименование	одноэтажное кирпичное здание (комплекс состоит из стального гаража, лесопильного цеха, бытового помещения, кран-балки), расположенное по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Элеваторная, 5, общей площадью 851,1 кв. м, год постройки — 1976. Начальная цена — 207 846 000 рублей.
Продавец	Комиссия по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Молодечненском райисполкоме
Организатор аукциона	СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Сумма задатка	10 % от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНН 600182305, ОКПО 04064333, получатель: СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Порядок оплаты	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 2 месяцев и 25 дней на р/с СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Документы, предоставляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; юридическим лицам — копии учредительных документов и свидетельства о регистрации, заверенные нотариально, доверенность, выданная представителю юридического лица; физическим лицам — паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, справку ГНИ об отсутствии задолженности по подоходному налогу.
Конечный срок и адрес приема заявок	02.11.2010 г. до 16,00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, СИКУП «УКС-Сервис», тел. (8 0176) 75 16 09, (факс) 75 19 20, 8 044 710 74 60
Дата, время и место аукциона	03.11.2010 г. в 15,00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, СИКУП «УКС-СЕРВИС»

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ 5 (ПЯТИ) ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА:

Лот 1	земельный участок № 1 в д. Красный Бор площадью 0,16 га, кадастровый номер 623280805601000031, начальная цена 2400000 белорусских рублей;
Лот 2	земельный участок № 2 в д. Красный Бор площадью участка 0,16 га, кадастровый номер 623280805601000030, начальная цена 2400000 белорусских рублей;
Лот 3	земельный участок № 3 в д. Красный Бор площадью участка 0,1716 га, кадастровый номер 623280805601000029, начальная цена 2574000 белорусских рублей;
Лот 4	земельный участок № 4 в д. Красный Бор площадью участка 0,2111 га, кадастровый номер 623280805601000028, начальная цена 3166500 белорусских рублей;
Лот 5	земельный участок № 1 в д. Прудки площадью 0,25 га, кадастровый номер 623280809101000032, начальная цена 3750000 белорусских рублей;

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Целевое назначение земельных участков — строительство и обслуживание жилого дома.
Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/счет № 3600619021104 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минское управление АСБ «Беларусбанк», МФО 153001601, УНП 600181697. Аукцион состоится 16.11.2010 г. в 11.00 по адресу: Логойский район, д. Гайны, ул. Советская, 14. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 13.11.2010 г. до 13.00 по адресу: Логойский район, агр. Гайна, ул. Советская, д. 14.
Контактные телефоны: (8 01774) 58 2 35, 58 2 36, 56 4 98.

Беларускі саюз журналістаў абнавіў вэб-сайт

КІРАЎНІКІ Беларускага саюза журналістаў правялі прэс-канферэнцыю, дзе прэзентавалі новы вэб-сайт свайго грамадскага аб'яднання:

— Сайт быццам бы ў нас быў, але напаяўся слаба, нерэгулярна, наведванні у яго было нямятам, і жыццё падказала нам, што гэта трэба выпраўляць, — кажаў Анатоль Леміацкі, старшыня ГА «БСЖ», галоўны рэдактар газеты «Рэспубліка». — А калі ўжо рабіць гэта, то рабіць магутна, сур'ёзна, прыкметна, таму мы не дзе паўгода працавалі над ім.

На новым сайце БСЖ, акрамя непасрэдна інфармацыі пра само грамадскае аб'яднанне, будучы размяшчаюцца заканадаўчыя акты ў галіне журналістыкі, навіны, артыкулы, інфармацыя пра мерапрыемствы і прафесійныя конкурсы, а таксама раздзел вакансій для журналістаў. Як адзначыў прадстаўнік БСЖ, пэўную цікаваць павінны выклікаць і блогі, якія будучыя весці найбольш знакамтыя і вядомыя беларускія журналісты.

На жаль, новы сайт БСЖ зроб-

лены толькі на рускай мове. Як пачувалі Вадзім Гітін, адказны сакратар БСЖ, галоўны рэдактар часопіса «Беларуская думка», «сайт адлюстроўвае тую моўную сітуацыю, якая складаецца ў СМІ».

— Мы не будзем займацца лакараваннем рэчыва, усё-такі значная частка СМІ выходзіць на рускай мове. Але мы будзем размяшчаць на сайце матэрыялы на мове арыгінала — калі гэта будзе матэрыял беларускамоўнага аўтара, то ён будзе размяшчацца на беларускай мове.

Паглядзець новы сайт Беларускага саюза журналістаў можна па адрасе — <http://buj.by/>.

Павел БЕРАСНЕЎ.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 3 ноября 2010 г. повторно проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

	Лот 1	Лот 2	Лот 3
1 Адрес земельного участка	Михановичский п/с, п. Михановичи	Михановичский п/с, п. Михановичи	Михановичский п/с, д. Котиги
2 Кадастровый номер	623684204601001287	623684204601001307	623684204601000239
3 Площадь земельного участка	0,1397 га	0,1179 га	0,1014 га
4 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5 Расходы по подготовке документации (рублей)	600 670	1 285 510	587 783
6 Начальная цена земельного участка (рублей)	35 000 000	22 000 000	22 000 000
7 Задаток (рублей)	3 400 000	2 100 000	2 100 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 03.11.2010 г. в 9.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов — 28.10.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–3 перечисляется на расчетный счет Михановичского сельисполкома № 3604621090138 в филиале 614 «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНН 600303747, код платежа 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельисполкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае местный исполнительный комитет в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении единственному участнику земельного участка в частную собственность. В течение 10 рабочих дней со дня принятия решения гражданином обязан внести плату за земельный участок в размере его начальной цены, увеличенной на 5 %, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона).

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.
3. Гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта).
- 3.1. Представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан — документ, удостоверяющий личность.

СЯМ'Ю НА ПАЖАРЫ ВІРТАВАЛА ДАЧКА

Пашчасліва насельнікам кватэры на дзясятым паверсе дзесяціпавярховага дома па вуліцы Гінтаўта ў сталецкіх: а палове другой гадзіны ночы дачка гаспадыні жыла адчула пах дыму і патэлефанавала ў цэнтр апэратыўнага кіравання пры Мінскім гарадскім упраўленні МНС.

Першыя падраздзяленні былі на месцы здарэння літаральна праз пяць хвілін. З кватэры, якая гарэла, яны выратавалі пяць чалавек: гаспадыню ночы дачка гаспадыні жыла адчула пах дыму і патэлефанавала ў цэнтр апэратыўнага кіравання пры Мінскім гарадскім упраўленні МНС.

Стуені цацкары. Які мяркуецца, прычынай пажару стала неацэарожнае аб'яджанне з агнём пры курэнні нецярпаўчых гаспадыні кватэры. У выніку здарэння агнём пашкоджаныя прадметы мэблі, бытавая тэхніка, шкленне кватэры.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей ГРЫБ

Жаданне знайсці добрую працу, напэўна, зразумелае ці не кожнаму з нас. Аднак праблема часцяком узнікае з іным: уладкавацца на пажаданую вакансію бывае няпроста — заўсёды існуе верагоднасць, што прэтэндэнт на свабоднае месца проста пацале адмова. Між тым, ці можна тут нежк паспрачацца з рашэннем наймальніка і якім чынам гэта зрабіць? Каб адказаць на гэтыя пытанні, карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з **начальнікам юрыдычнага аддзела камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкома Элай Міхайлаўна АКУЛЯ**.

ДЛЯ БЕСПРАКІНЫХ. І НЕ ТОЛКІ

Безумоўна, пашукаць свабоднае месца можна самастойна або праз сваіх сваякоў ці знаёмых. Аднак гэты варыянт спрацоўвае далёка не заўсёды. Таму калі-ніколі застаецца адно — звяртацца па дапамогу ў дзяржаўную службу занятасці насельніцтва.

Дарчы, звярнуць увагу на службу занятасці варта не толькі непасрэдна беспрацоўным, але і ўсім тым, хто проста хоча змяніць месца працы. У прыватнасці, у службе (прычым зусім бясплатна) можна знайсці пазіцыю з банкам вакансій. Нарэшце, той жа банк вакансій у сталіцы размяшчаецца ў інтэрнеце — на сайце minsk.gov.by/rabota.

НАКІРАВАННЕ «НЕ ЗАЎВАЖЫЦЬ» НЕЛЬГА

Інфармацыя — рэч вельмі важная. Аднак проста ведаць пра свабоднае працоўнае месца недастаткова. Вакансію трэба заняць. І гэта — самы цікавы момант. З аднаго боку, кожны прэтэндэнт павінен падаць абсалютна аднолькавы пакет дакументаў: документ, які сведчыць пра асобу, дыплом аб адукацыі і прафесійнай падрыхтоўцы, страхавое пасведчэнне, пры наяўнасці — дакументы воінскага ўліку, працоўную кніжку, а пры неабходнасці — медыцыйскае заключэнне аб стане здароўя, індывідуальную праграму рэабілітацыі інваліда, накіраваную на работу за кошт брані, дэкларацыю аб даходах і маёмасці і г.д. Аднак зразумела: наймальнік будзе рабіць выбар. Цалкам рэальна, што хтосьці з прэтэндэнтаў атрымае адмова.

Калі прэтэндэнт належыць да катэгорыі дзяцей-сірот, бацькоў у шматдзетнай сям’і, інвалідаў, асобу ва ўзросце да 21 года, якія шукаюць першае працоўнае месца, былых званячельніч бацькоў, якія абавязаны кампенсавача выдаткі на дзяржаўнае ўтрыманне сваіх дзяцей, і пры гэтым такі прэтэндэнт мае накіраванне службы занятасці на пра-

цаўладкаванне за кошт спецыяльнай брані, то за неабгрунтаваную адмову ад прыёму на працу наймальніка можна чакаць пакаранне. Паводле артыкула 9.16 Адміністрацыйнага кодэкса на вінаватую службовую асобу наймальніка магчыма накладанне штрафу ў памеры ад 20 да 50 базавых велічынь (на сёння ад 700 тыс. да 1 млн 750 тыс. рублёў).

ПІСЬМОВА — ЗАЯВУ, ПІСЬМОВА — АДКАЗ

Каб усё ж атрымаць пажаданую вакансію, прадстаўнікі пералічаных катэгорый могуць звярнуцца ў суд. І такую ж магчымасць мае любы іншы прэтэндэнт — калі ён лічыць, што наймальнік паставіўся да яго прадурата.

— Падбіраць для сябе тых або іншых работнікаў — поўнае права наймальніка, — адзначае Эла Акула. — Галоўнае, каб наймальнік прыняў рашэнне, зыходзячы выключна з кваліфікацыі і прафесійных якасцяў, а не з якіх-небудзь іншых абсалютна прэтэндэнта. Калі на першае месца выходзіць нацыянальнасць, узрост, пол ці нават знешнасць саіскальніка — выдавае весці гаворку пра дыскрымінацыю. І тады з’яўляюцца падставы для звяртання ў суд.

Суду неабходна прадставіць дакументы і, у прыватнасці, тлумачэнне наймальніка — што ўсё ж стала прычынай рашэння не прымаць на працу. Атрымаць такое тлумачэнне бывае складана. Тым не менш шанцы тут ёсць. Кожны можа падаць пісьмовую заяву з просьбай аб прыёме. І, паводле заканадаўства аб зваротах грамадзян, наймальнік будзе вымушаны адказаць на гэтую заяву таксама пісьмова.

Варта адразу ж заўважыць: верагоднасць таго, што прычына адмовы будзе прызнана менавіта дыскрымінацыйнай, невялікая. Але яна ўсё ж існуе. Прычым калі суд возьме бох прэтэндэнта на вакансію, яго будзе абавязаны прыняць на працу.

Факт

ПРЫШЛА ДА БАБУЛІ ўНЧКА...

якая нядаўна выйшла з месцаў пазбаўлення волі. Пра што яны вялі гутарку бліжэй да вечара, невядома. Аказваецца, яшчэ днём дачка старэйшай з жанчын (маці для маладзейшай) заходзіла і тушыла падпаўнае каналу. Але ж выніку нічо не зрабіў, бо, як расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога МНС, грамадзянкі любілі і выпіць, і папаліць. Не дзіўна, што, калі ноччу ў кватэру выклікалі выратавальніку, яны выцігнулі з пакоя 21-гадоваю дзячуўню (яна была без

прытомнасці), якую перадалі медыкам. А вось 69-гадоваю бабуню выратаваць было позна...

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

САРОЧЫНА БЭПРЫСАВІ

Ля вёскі Сарочына Ушацкага раёна ў лесе днём пры вытворчасці земляных работ знайшлі восем вучобных артылерыйскіх снарадаў калібра 125 міліметра і аднаццаць вучобных снарадаў калібра 122 міліметра. Ваенныя, якіх выклікалі на месца знаходкі, вывезлі снарады ў бяспечнае месца і знішчылі. **Аляксандр ПУХАНСКІ.**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

1	Дата, время и место проведения аукциона, организатор торгов	Аукцион состоится 24 ноября 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 18 ноября 2010 года			
2	Срок приема документов	с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 18 ноября 2010 года			
3	Номер лота	1	2	3	4
4	Адрес земельного участка	Жлобинский район, г. Жлобин, проезд Красный, 7	Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Промышленная, 19-в	Жлобинский район, г. Жлобин, пер. Заводской 1-й, 12/1	Жлобинский район, Пиревский с/с, д. Салтановка, ул. Вокзальная (в районе ж/д вокзала)
5	Кадастровый номер участка	321850100004002470	321850100003003401	321850100001001525	321848051010001119
6	Площадь, га	0,0400	0,0500	0,1463	0,1091
7	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания автосалона	Для строительства автомашины, шинномонтажа и других объектов, связанных с автосервисом	Для строительства стоянки для разбора автомобилей с магазином	Для строительства объекта торговли
8	Срок аренды	30 (тридцать) лет	30 (тридцать) лет	15 (пятнадцать) лет	10 (десять) лет
9	Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)			
10	Ограничения и условия	1. Внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка. 2. Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона (лот №2) и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания и изменения земельного участка (лоты №№№ 1, 3, 4). 3. Заключение победителем с райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок. 4. Получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год (лоты №№№ 1, 2, 3, 4). 5. Осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. 6. 0,0167 га — охранный зона линии электропередачи с напряжением 10 кВт 0,0885 га — охранный зона 0,0299 га — охранный зона линии электропередачи с напряжением 10 кВт напряжением 10 кВт			
11	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Подключение к общегородским сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД.			
12	Начальная стоимость, рублей	3 948 548	5 530 367	16 307 438	65 569
13	Сумма задатка, рублей	300 000	500 000	1 000 000	6 000
14	Затраты на изготовление землеустроительной документации, рублей	618 062	—	1 486 127	1 518 058
15	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

1. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь 26.03.2008 № 462.

2. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Победителем признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В течение 10 рабочих дней местный исполнительный комитет принимает решение о предоставлении земельного участка в аренду. Победитель обязан внести плату за право аренды земельного участка, определенную в результате торгов, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

3. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление об участии в нем подано только одним гражданином, индивидуальным предпринимателем или юридическим лицом, местный исполнительный комитет при наличии согласия соответствующего из указанных лиц в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении этому лицу земельного участка в аренду. В течение 10 рабочих дней со дня принятия указанного решения гражданином, индивидуальным предпринимателем, юридическое лицо обязано внести плату за предмет аукциона (часть платы — в случае предоставления рассрочки ее внесения) в размере его начальной цены, увеличенной на 5 процентов, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона. После совершения лицом

названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет заключает с ним договор аренды земельного участка.
4. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) не позднее 18 ноября 2010 года подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляется: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариально засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем — копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариально засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса

«Прыбіральшчыца павінна мыць пад’езд раз на тыдзень»

У адным свежым мультфільме была фраза «Чысціня — залог здароўя! Парадак перш за ўсё!» «Ці ёсць нейкія нарматывы, якія рэгламентуюць вываз смецця ў вёсцы? А то мы выстаўляем мяхі для машыны ў 8.00, калі на працу ідзе, а забіраюць іх у 15.00. Пакуль машына прыедзе, смецце расцяршуваецца. У гарадах ёсць дворнікі, а ў нас ніхто не прыбірае, і ўся вёска ў брудзе», — расказвае спадарыня Алена з Мінскай вобласці.

— Спецыяльныя дакументаў на Узроўні закона няма, — адказалі ва ўпраўленні ЖКГ Мінскай вобласці. — Самі раённыя прадпрыемствы вызначаюць графік вывазу смецця. Раней гэтым займаліся сельвыканкамы, а петаць за гэта стала адказвае ЖКГ. І камунальнікі проста не спраўляюцца. Тэхнікі не хапае. Прыбыраннем высковых тэрыторый ЖКГ займаецца, але там ёсць спецыяльныя санітарныя схемы. Таму варта паспрабаваць нейкім чынам дамовіцца са сваім ЖЭУ, каб яны, магчыма, змянілі час.

Для таго, каб гэта зрабіць у некаторых ЖЭУ, жыхары запасаюцца сталёнай сілай волі і невываральным цяпереннем.

— Я жыў у кватэры чатыры месяцы. І ў нас ніколі не прыбіралі пад’езд. Колькі разоў яго павінны мыць згодна з тэхнічнымі нарматывамі?

Дар’я, Мінск.

Па словах Эдмунда Грышкевіча, начальніка ўпраўлення жыллёвай гаспадаркі Міністэрства ЖКГ, вільготнае падмітанне лесвіч павінна ажыццяўляцца раз у дзень. Мыціцц і дэзынфекцыя лесвічнай пляцоўкі — раз на тыдзень, а мыціцц вокнаў — два разы на год.

...З уласных тэхнічных нарматываў некаторых прыбіральшчыц: пасыл «куды далей» — раз на дзень, фраза «панамецілі, ногі ім бы паадрываць» — штовечар, невыпад на працу — два разы на тыдзень.

— У нашым інтэрнаце цячэ лёдзэ цёплая вада. Немагчыма мыцца. Скажыце, якая тэмпература ў яе павінна быць?

Наста, Марілёў.

— Тэмпература гарачай вады не павінна быць ніжэйшай за 50 градусаў Цэльсія, — сведчыць тэкст сацыяльных стандартаў. Гэта, згодна з дакументам, дазваляе забяспечыць неабходны санітарна-гігіенныя патрабаванні.

...У вёсцы Спорава Бярозаўскага раёна кажучы, што спораўці звычайна мыюцца ў возеры. «А зімой?» — здзіўляюцца прыезджыя. «А колькі той зімы», — хітра ўсміхаюцца яны.

— У нас першы дом ад цепларасі, і нам пастаянна гарача. Мы тэлефанавалі ў ЖЭУ, а там казалі, што тэмпература знізіць не могуць, таму што тады жыхары апошніх дамоў будуць скардзіцца. Што рабіць?

Кацярына Міхайлаўна, г. Баранавічы. — Вам варта звярнуцца ў раённы адззел калёнага гаспадаркі, — расказалі спецыялісты дыспетчарскай службы Брэсцкага ўпраўлення ЖКГ. — Яны разбярыцца і паглядзяць усе схемы цеплападчас. Магчыма, дзесьці соплі падачы зменшаць. У тым дамах, дзе холадна, соплі звычайна расцверваюцца. Гэта ўсё рэгулююцца цяпер. Адназначна, што варыянты знаходзяцца.

...А далей ужо можа «пашчасціць», што гэтыя варыянты не выліюцца ў лічбу са шматлікімі нудамі.

Настасся ЗАНЬКО.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ О ПОКУПКЕ АКЦИИ

Покупатель – Кличевская Виктория Евгеньевна, 210217, г.Могилев, ул. Народного Сопления, д. 22, кб. 19, т. 8 0291 15 38 15.

Эмитент – Открытое акционерное общество «Монтажлегмаш», 212030, г. Могилев, Славгородское шоссе, 173. Количество акций – 25. Цена приобретения – от 80000 рублей до 150000 рублей.

Сроки, форма и порядок оплаты акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г., путем безналичного перечисления денежных средств. Адрес, по которому будут совершаться сделки, – ОАО «БФБФ». Дата начала и окончания срока предоставления предложений акционеров на продажу акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г.

Дата начала и окончания покупки акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г.

НАПЭЎНА, ужо ўсе чулі, што сёлета абяцалі вельмі халодную зіму. Я ў гэтыя прэгнэзы веру, таму што мая котка есць, як кажучы, «як не ў сябе». Яна жыве ў нас ужо 10 гадоў, але ніколі не была такой тоўсцячэкай. Не ведаю, як вам, пажаванія нашы чытаць, а мне, калі халодна, — хочацца мяса! Таму сёння будзем гатаваць толькі мясныя стравы, але з незвычайнымі спалучэннямі прадуктаў.

ГНЭДЗІ З ФАРШУ І ПАМІДОРАУ
Вазьміць: 500 г мяснэга фаршу, 1 цыбуліну, 1 яйка, 1 чэрствую булчучу, 200 г сыру, 2 свежыя памідоры, соль і перац на смак, спецыяль: базілік, маяран, папрыку, 50 г алею, свежае зялёнае.
Булчучу заліць цёплай вадою, даць размокнуць, затым адцінуць. Ачысціць і дробна парэзаць цыбуліну. Вымесціць у місцы мясны фарш, яйка, булчучу і цыбулю. Заправіць спецыямі: базілікам, маяранам і папрыкай. Надзець па буйной тарцы сыр і палову змяшач з фаршам. Усё пасаліць і паперчыць. Падаляць фарш на 8 плешчак, выкладзі іх на змазаную алеем бялху. У цэнтры кожнай пляшчкі зрабіць невялікае паглыбленне і ў яго пакласці дробна парэзаня памідоры. Паставіць на 10 хвілін у добра разгартую духоўку. Затым дастаць, пасыпаць зверху астатнім сырам. 1 памідор разрэзаць на долькі і накрыць кожнае «гняздо» з фаршу такой долькай. Паставіць у духоўку яшчэ на 10 хвілін.

МЯСА З АПЕЛЬСІНАМІ
Нам спатрэбіцца: 500—600 г мяса (свініны), 1,5 шклянкі апельсінавага соку (лепш свежэвыціснутага), 1 чайная лыжка гарчыцы, 1 чайная лыжка мёду, 1 зубок часнаку, соль, перац, 2 апельсіны.

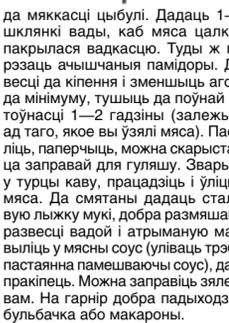
Мяса нарэзаць на шкрылікі таўшычынёй каля 2 см, злёгка адбіць, пасаліць і абсмажыць з абодвух бакоў да з’яўлення румянцай скарыначкі. Часнок парэзаць тонкімі пластіначкамі, дадаць да мяса і смажыць яшчэ 5 хвілін, памешчыўшы агонь і пастаянна памешваючы. Уліць у пательню з мясам свежы апельсінавы сок, дадаць гарчыцу, мёд, добра перамяшаць. Зменшыць агонь і тушыць пад накрыўкай 30—40 хвілін. Соус павінен уварыцца прыкладна напалову. Апельсіны ачысціць цалкам, каб засталася адна мякка. Пасля таго, як соус уварыцца, выкладзі ў пательню ачышчаныя апельсіны. Патушыць яшчэ 15 хвілін на маленькім агні, увесць чам памешваючы. Гатованае мяса выкладзі на талерку, паліць соусам і ўпрыгожыць свежымі і смажанымі апельсінамі.

ЯВЛІВІЧНА, ТУШАНАЯ З КАВАЙ
Вазьміць: 500 г мяса, 2 цыбуліны, 2—3 сталовыя лыжкі алею, 1/2 шклянкі чорнай кавы, 2 памідоры, 100 г вяршкоў або смятаны, соль, перац, зялёнае пры жадаіні.

Явлівічню парэзаць кубікамі (1,5 см), абсмажыць у алеі на вярлікім агні, калі пачне румянціцца, зменшыць агонь да сярэдняга і дадаць рэпчатую цыбулю, працягваюць смажыць у адпаведнасці з умовамі рэцэптаў. Пасля таго, як мяса будзе гатавае, дадаць перац і соль па смаку. Пасля таго, як мяса будзе гатавае, дадаць перац і соль па смаку. Пасля таго, як мяса будзе гатавае, дадаць перац і соль па смаку. Пасля таго, як мяса будзе гатавае, дадаць перац і соль па смаку.

ПРАДАЛІ ВІНТЮКУ МОСІНА
У момант здзяйснення здзелкі па продажы вінтюкі Мосіна і 400 патронаў калібры 7,62 мм супрацоўнікі КДБ затрымалі дваіх жыхароў аднаго з раённых цэнтраў Гомельскай вобласці. У той жа дзень былі ўстаноўлены і затрыманыя яшчэ двое грамадзян, якія маюць дачыненне да гэтага злачынства. Як расказалі ў прэс-групе ўпраўлення КДБ па Гомельскай вобласці, па месцы жыхарства аднаго з іх аперацыйны канфіскавалі газавыя пнеўматычны пісталет, тры бляшчаны з порахам агульняй вагой каля 800 грамаў, больш за 200 патронаў калібры 7,62 мм. Па папярэдніх звестках, грамадзянін займаўся незаконнымі раскопкамі ў месцах вядзення баёў падчас Вялікай Айчыннай вайны.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЦЯЛЯЦІНА, ЗАПЕЧАНАЯ З ВІШНЯЙ
Нам спатрэбіцца: кавалек цяляціны на 600—800 г, вішня без костачак 400—500 г (у мяне быў 450-грамовы пакет замарожанай), 1 сталовы лыжка мукі, 100 г сметановага масла, соль, спецыі на смак.

Цяляціну без касцей абмыць, абсушыць, пасаліць, паперчыць і падсмажыць на алеі. Калі мяса будзе гатавае — дадаць парэзаня нектарыя і смажыць яшчэ 2 хвілінкі. Усё пасыпаць зялёнай цыбуляй.

СВІНІНА З НЕКТАРЫНАМ
Вазьміць: 500 г свініны (шылькі або лапатку з тлушчам), 1—2 нектарыны, перац, соль, спецыі на смак, алеі.
Мяса парэзаць кавалачкамі-палоскамі, пасаліць, паперчыць і падсмажыць на алеі. Калі мяса будзе гатавае — дадаць парэзаня нектарыя і смажыць яшчэ 2 хвілінкі. Усё пасыпаць зялёнай цыбуляй.

ЦЯЛЯЦІНА, ЗАПЕЧАНАЯ З ВІШНЯЙ
Нам спатрэбіцца: кавалек цяляціны на 600—800 г, вішня без костачак 400—500 г (у мяне быў 450-грамовы пакет замарожанай), 1 сталовы лыжка мукі, 100 г сметановага масла, соль, спецыі на смак.
Цяляціну без касцей абмыць, абсушыць, пасаліць, паперчыць і падсмажыць на смак. На мясе зрабіць шмат надрэзаў у адвольным парадку і нашіптаваць вішняй (замарожанай вішняй вельмі добра ўмяшчаліся ў разрэзы), пакінуць паўшклянкі вішні для соуса. Пакласці мяса ў глыбокі посуд, дадаць масла і запякаць да паўгатунасці пры тэмпературы 190—200° каля 50 хвілін, перыядычна паліваючы сокам, які ўтварыўся. Астатнюю вішню зрабіць у блендэры, атрыманую масу развесці вадою да 1 шклянкі. Муку злёгка абсмажыць на сухой пательні, развесці вішнёвым сокам, паліць атрыманым соусам мяса і тушыць далей да гатунасці каля 40 хвілін, таксама перыядычна паліваючы сокам. Мяса нарэзаць шкрылікамі шырынёй каля 1 см і паліць соусам ад тушэння.

Страва не вельмі складаная, а такая ўжо смачная атрымліваецца! І соус — проста цудо!
Ядомы анекдот
Дзякуй, усё было вельмі смачна. Асабліва ўдаліся Вам рыбныя кансервы.

26 октября 2010 г. в 12.30 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКоСтрой».

Повестка дня:
1. О совершении сделок Общества.
Собрание будет проходить по адресу: г. Минск, ул. Монтажник-ков, 39.
Начало регистрации участников собрания: 12.00.

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦКА АКТЫЎНАСЦЬ СТАНЕ КАТАЛІЗАТАРАМ РАЗВІЦЦЯ ЭКАНОМІКІ, А ДАХОДЫ НАСЕЛЬНІЦТВА Ў 2015 ГОДЗЕ ПАВІННЫ ВЫРАСЦІ Ў 1,7-1,8 РАЗА

У 2015 годзе рэальныя даходы насельніцтва Беларусі павінны вырасці ў 1,7-1,8 раза ў параўнанні з узроўнем 2010 года, пра гэта заявіў дырэктар **Навукова-даследчага эканамічнага інстытута Мінэканомікі Аляксандр ЧАРВЯКОУ** падчас XI міжнароднай навуковай канферэнцыі «Праблемы прагназавання і дзяржаўнага рэгулявання сацыяльна-эканамічнага развіцця», якая прайшла на базе інстытута. У прыватнасці, такое павышэнне даходаў насельніцтва будзе пры забяспечанні да 2015 года росту ВУП на 62-68% у параўнанні з 2010 годам, росту прадукцыі паслуг працы на 63-68%, удзельнай вагі аддужанай інавацыйнай прадукцыі ў 21% ад агульнага аб’ёму аддужанай прамысловай прадукцыі.

— Распаўсюдка праграмы антыкрызісных мераў дазволіла Беларусі нават у пік крызісу застацца адной з тым неаптатліх краін, дзе ВУП працягваў расці, — сказаў Аляксандр Чарвякоў. — Сёння эканаміка краіны развіваецца і стаіць ужо пытанне не пра выхад з крызісу, а пра далейшыя паспяховае посткрызісны рух.

Як сказаў дырэктар НДЭІ Міністэрства эканомікі, вынікі 2010 года ў Беларусі будць набліжаны да вынікаў тых сектараў свету, якія сёння найбольш дынамічна развіваюцца — у прыватнасці, да вынікаў новых індустрыяльных краін Азіі. Таксама добрую тэндэнцыю Аляксандр Віктаравіч бачыць у росце індэкса прамысловага аптымізму, які выводзіцца НДЭІ падчас штомесячнага кан’юнктурага апытання — «гэты фактар сведчыць пра стаючыя змены ў настройках прадпрымальнікаў».

— У шэрагах лідараў можа быць толькі тая краіна, якая накіраваная на бесперапыннае абнаўленне, эвалюцыйнае пераўтварэнне эканамічнага жыцця, д

«ЯНА ПІСАЛА ІСУСА, А Я — МАРЫЮ...»

Беларуска Насця і кітаец Сян удваіх напісалі копію абраза Маці Божай Бялыніцкай

ПА ВОСЕНІ ЛІЧАЦЬ МУЗЫКАЎ

«Беларускія кампазітары?.. А такія ёсць? І што, яны пішуць нешта апроч песень?..» — здзіўля мяне сваім найнам адна студэнтка. Але сапраўды, адкуль жа ёй ведаць, што музыка — гэта не толькі песні, калі пры размовах пра гэты від мастацтва ўсё звычайна толькі абмяркоўваюць якасць «Беларускіх» астрады, зорак эстрады, жыўы гук на эстрадных канцэртах... Магчыма, таму, што ў беларускіх музыках і кампазітараў высокага ўзроўню проста няма праблем з жыўым гучым, сярэдзі і шма сапраўдных зорак, якія гэтуго «зорнасьць» засведчылі выступленнямі на міжнародных конкурсах і ўдзелам у канцэртах за мяжой. Хоць праблем у іх таксама хапае. Адна з іх — нізкая інфармаванасць шырокай колаў грамадства пра тое, што ў нас ствараецца і вынаваецца складаная сур'язная музыка. Правада, калі меркаваць на наведанні канцэртаў філармоніі, то квіткі раскупляюцца, і быццам бы ўсё добра...

«Філармонія выконвае ўсё музыку, напісаную беларускімі кампазітарамі», — сцвярджаю мастацкі кіраўнік установы Юрый Гльдзюк напрыдзядні фестывалю «Беларуская музычная восень». Ён адкрывае 16 кастрычніка ў Вялікай зале філармоніі канцэртам Літоўскага дзяржаўнага сімфанічнага аркестра. Аднак фестывальныя канцэрты запланаваныя амаль на месяц як у вялікай зале, так і малой, якая носіць імя Рыгора Шырмы. За гэты час можна будзе паслухаць усе філарманічныя калектывы краіны, а таксама асабіста пераканацца ў тым, колькі ж беларускай музыкі яны вынаваюць.

Сёлета падчас «Беларускай музычнай восені» будуць прадстаўлены ўсе жанры музыкі. Будучы адмысловыя канцэрты з удзелам запрошаных выканаўцаў. Напрыклад, піяніст Гігга Качарава, які лічыцца прадстаўніком рускай фартапіннай школы (хоча ўдакладнаць майстэрства ў Парыжскай вышэйшай кансерваторыі), выканае музыку Кірыла Заборова. Так, сын вядомага сучаснага мастака Барыса Заборова, які некалі пакінуў Беларусь, піша музыку, якая будзе гучаць 17 кастрычніка ў Вялікай зале філармоніі, у той час, калі рыхтуецца вялікая выстава яго бацькі на радзіме!

Піяніст Андрэй Гаўрылаў дзеля ўдзелу ў беларускіх фестывалі наўмысна прыляцці з Цюрыха, каб даць 4 лістапада канцэрт. А 10 лістапада ў Мінску ўпершыню можна будзе паслухаць вядомага піяніста Сяргея Кузняцова, чые запісы часта гучаць на «Медца-ТБ». А якія цікавыя сумесныя практыкі нас чакаюць: амерыканскі спявак Айра

Фестывалі

...Яшчэ ў дзяцінстве кожны з іх ужо ведаў, што стане мастаком. І хоць нарадзіліся яны за тысячы кіламетраў адно ад аднаго, але сустрэліся ў Беларусі. Менавіта тут пазнаёміліся, пасябравалі і... закахаліся. Нядаўна яны разам напісалі копію абраза Маці Божай Бялыніцкай. Асвячэнне карціны зусім хутка адбудзецца ў Горках.

Станкові жывапіс — як гарбата, якая пахне вельмі смачна

Сян ШАО нарадзіўся на поўначы Кітая. У Беларусь яго прывяло захапленне еўрапейскім жывапісам — хлопец паступіў у Акадэмію мастацтваў на аддзяленне станковага жывапісу.

— Мастацтвам я займаюся з дзяцінства, — гаворыць Сян. — Станкові жывапіс — вельмі тонкае мастацтва, вельмі пшчотная прыгажосць. Гэта як гарбата, якая пахне вельмі смачна. Доктары ўжываюць жывапіс для мяне як гарэлку — ён адразу яскрава адчуваецца, а станкові — тонкі, яго трэба ўмець адчуць. Быць мастаком — мая мара.

Такая ж мара з дзіцячага садка жыла ў мінчанцы **Насці БУРКО**, якая, скончыўшы яе мастацкія працы, напісаная пасля і адмыслова каледж, у Акадэмію мастацтваў паступіла на аддзяленне керамікі. Але пералялася праз некаторы час на станкові жывапіс. Да Сяна.

— Калі з'явілася магчымасць пера-

весці на мастацкі факультэт, як айцец Юрый Находка ўрадавана кармілаць босых, лабачушы яе мастацкія працы, напісаная пасля, магчыма, запытаўся: «Насця, ці магла б зрабіць абраз для нашага прыхода?»

— Спачатку для мяне гэта быў шок, — угадвае дзяўчына, — такія сур'язныя рэчы я яшчэ не пісала. Але параілася з

Копія абраза Маці Божай Бялыніцкай (па Насці і Сян) пісалі па пяць гадзін штодзень на працягу месяца.

Сянам, і ён падтрымаў: «Так, вядома, — давай зробім: гэта будзе сапраўды вельмі важная падзея ў нашым жыцці». А пасля ў нас язва была вучэбная практыка: мы рабілі копію карціны ў Нацыянальным мастацкім музеі. Галоўнае, мы зразумелі тэхніку. Таму пытанню — як будзем пісаць абраз — пасля практыкі ўжо не было.

Айцец Юрый Находка — настаіцель прыхода ў Горках. Прыходу, які толькі нядаўна зарэгістравалі і які яшчэ не мае свайго храма. Але галоўнае — ёсць вернікі. Маці Божую Бялыніцкую Сян і Насця пісалі на працягу месяца. Кожны дзень па чатыры-пяць гадзін.

— Айцец пазваніў нам у канцы мая, у чэрвені ў нас была практыка — і дадаў Сян. — Складанасць нашай працы была ў тым, каб працу правільна размеркаваць: што будзе рабіць Насця, а што зробіць я. Яна пісала Ісуса, а я пісаў Марыю. Як і ў жыцці, як у каханні...

Сян ШАО і Насця БУРКО за працы.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 29 ОКТЯБРЯ 2010 ГОДА 104-ГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже права заключения договоров аренды (срок на 5 лет) зданий, сооружений и помещений коммунальной собственности г. Минска

№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей
КУП «ЖРЭО Заводского района г. Минска», тел. 285-56-02			
1.	Ул. Голубева, 49, часть капитального строения на первом этаже, имеется энергонабжение, водоснабжение, отопление, канализация, отдельный вход, требуется ремонт. Под мастерскую по пошиву и ремонту одежды, ремонт обуви.	66,5	1 170
2.	Ул. Красина, 25 блок А, часть капитального строения на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, отдельный вход, санузел совместного пользования. Под торговый объект непродовольственной группы товаров.	30,1	550
КУП «ЖРЭО Ленинского района г. Минска», тел. 223-35-03			
3.	Ул. Гашкевича, 10, помещение на втором этаже, имеется естественное освещение, отопление, водоснабжение, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Под административное использование (офис).	16,0	280
КУП «ЖРЭО Московского района г. Минска», тел. 752-80-63			
4.	Пр. Газета «Правда», 20, часть помещения на первом этаже. Имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Для размещения торгового аппарата по приготовлению горячих и холодных напитков.	3,0	630
5.	Ул. Короля, 38, корп. 1, помещение в теплотопле жилого дома, имеется естественное освещение, отопление, водоснабжение, канализация, энергонабжение, требуется ремонт. Под административное использование (офис). Бытовые, ризлерские услуги.	51,4	900
КУП «ЖРЭО Октябрьского района г. Минска», тел. 213-29-60			
6.	Ул. Левкова, 35, корп. 1, цокольный этаж, имеется естественное освещение, санузел совместного пользования. Под административное использование (офис).	19,4	350
КУП «ЖРЭО Первомайского района г. Минска», тел. 285-72-92			
7.	Ул. Черного, 30, помещение на первом этаже, имеется отопление, водоснабжение, канализация. Под административное использование (офис).	30,9	550
8.	Ул. Гинтовта, 14, помещение № 15 на втором этаже, имеется отопление, водоснабжение, канализация. Под административное использование (офис).	13,1	230
КУП «ЖРЭО Советского района г. Минска», тел. 292-74-31			
9.	Ул. Куйбышева, 75, помещение на первом этаже жилого дома. Под магазин непродовольственной группы товаров.	81,0	3 000
10.	Ул. Восточная, 38, цокольный этаж, имеется естественное освещение, отопление, санузел, отдельный вход, требуется ремонт. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления.	55,49	980
КУП «ЖРЭО № 1 Фрунзенского района г. Минска», тел. 204-30-46			
11.	Ул. Бурдаёна, 13, помещение на втором этаже отдельно стоящего здания. Имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, общий вход с другими арендаторами. Под административное использование (офис).	13,2	240
12.	Ул. Бельского, 39/1, помещение на первом этаже жилого дома, вход совместно с жильцами. Под изостудию, кружки детского творчества.	52,7	930
КУП «ЖРЭО № 2 Фрунзенского района г. Минска», тел. 253-03-26			
13.	Ул. Опшэвского, 57, помещение из трех комнат на первом этаже отдельно стоящего здания. Имеется отопление, водоснабжение, энергонабжение, канализация. Под складские цели (кроме бытовой химии и лакокрасочных товаров).	44,5	780
КУП «ЖРЭО Центрального района г. Минска», тел. 203-79-43, 203-34-66			
14.	Городской Вал, 8, помещение в цокольном этаже, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами, требуется ремонт гидроизоляции. Под административное использование (офис), производственное использование.	112,4	1970
15.	Пр. Победителей, 75, корп. 1, имеется отдельный вход. Под магазин непродовольственной группы товаров или бытовые услуги.	149,0	3 000
КУП «Минская спадчына», тел. 226-53-04, 226-47-34			
16.	Ул. Революционная, 6в, блок из семи комнат, коридоры и санузлов на первом этаже здания. С условием финансирования за счет средств арендатора, без последующей компенсации затрат на работы по приспособлению помещений под целевое назначение: отделочные работы и технологические оборудование помещений. Заключение договора аренды с момента ввода здания в эксплуатацию. Под сервисный центр, услуги связи, банк.	181,13	3 500
17.	Ул. Сторожкавская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,9	230
18.	Ул. Сторожкавская, 5, помещение на четвертом этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	36,8	650
19.	Ул. Сторожкавская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230

№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей
20.	Пл. Свободы, 4, четыре комнаты на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления.	122,2	2 140
21.	Ул. Интернациональная, 11а, блок из четырех комнат и коридора на втором этаже здания, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	107,19	1 880
КУП «Минский городской центр недвижимости», тел. 328-51-00, 222-34-42			
22.	Ул. Комсомольская, 5а, две комнаты № 1 и № 4 в подвале, естественное освещение имеется в одной комнате. Под торговлю непродовольственными товарами за исключением товаров бытового и другой легковоспламеняющейся продукции.	88,7	1 560
23.	Ул. Комсомольская, 5а, к.2 и 3, две комнаты на первом этаже. Под административное использование (офис).	5,3	95
КУП «Минсктранс» Филиал «Троллейбусный парк № 4», тел. 219-86-13, 204-79-15			
24.	Ул. Любимова, 22/1, часть помещения в здании общежития. Под торговый аппарат по продаже горячих и холодных напитков.	1,5	315
25.	Ул. Харьковская, 16, часть помещения в здании административно-бытового корпуса № 1. Под торговый аппарат по продаже горячих и холодных напитков.	1,5	315
Управление образования «Минский государственный профессиональный лицей № 3 машиностроения», тел. 296-21-96			
26.	Ул. Холмогоровая, 63, отдельно стоящее здание, имеется отопление, водоснабжение, канализация, отсутствует естественное освещение. Под производственное использование.	131,19	2 300
УЗ «Городская детская инфекционная клиническая больница», тел. 257-27-12			
27.	Ул. Якубовского, 53, площадь расположена при въезде в больницу на контрольно-пропускном пункте и на первом этаже клинико-диагностического корпуса. Под размещение двух аппаратов по продаже бахил.	4,0	840
УЗ «1-я городская клиническая больница», тел. 292-40-32			
28.	Пр. Независимости, 64, площадь расположена на первом этаже в вестибюле детского хирургического корпуса и на первом этаже гинекологического корпуса больницы. Под размещение двух аппаратов по продаже бахил.	2,0	420
УЗ «33-я городская студенческая поликлиника», тел. 331-42-27			
29.	Ул. Сурганова, 45/4, площадь расположена на первом этаже поликлиники. Под размещение кофейного аппарата.	2,0	420
ГУ «Специальный дом для ветеранов, престарелых и инвалидов № 1», тел. 214-83-32			
30.	Пр. Рокоссовского, 50, помещение № 304 на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение. Под административное использование (офис).	11,4	200
Главное управление потребительского рынка Мингорисполкома, тел. 220-51-34, 219-00-78			
31.	Тер. Подземные переходы, д.13, пом. 2 — подземный общественно-торговый центр «Столицы», открытый киоск № 416. Под розничную торговлю непродовольственными товарами.	14,9	1 500
УДМС и Б Мингорисполкома, тел. 203-13-73, 203-27-07			
32.	Ул. Короля, 4, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под административное использование (офис).	14,3	260
33.	Ул. Короля, 4, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под административное использование (офис).	16,21	290
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 279-41-42			
34.	Д. Таборы Минского р-на, торговый блок № 4 на первом этаже в здании торгового павильона, имеется рампа. Под склад.	81,8	1 440
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00			
35.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 35. Под розничную торговлю непродовольственными товарами.	7,6	140
36.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 109. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,0	840
37.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 110. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,0	840
38.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 111. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,3	690
39.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 112. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,2	670
40.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 113. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,2	880
41.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 114. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770

№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей
42.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 115. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770
43.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 116. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770
ТКУП «Минский комаровский рынок», тел. 331-84-00			
44.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 12, киоск № 14. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
45.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 12, киоск № 9. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
46.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 12, киоск № 11. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
47.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 10, киоск № 10. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,6	65
48.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 2, ряд № 10, киоск № 9. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,6	65
49.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 11, киоск № 7. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	4,0	70
50.	Ул. В. Хоружей, 8, территория открытого рынка, цокольное помещение № 30ц, комната № 5. Под административное использование (офис), склад, хранение продукции.	5,5	100
51.	Ул. В. Хоружей, 8, помещение № 33 на первом этаже административно-хозяйственного корпуса. Под административное использование (офис), склад (хранение продукции при условии осуществления торговой деятельности на площади УП «Минский комаровский рынок»).	27,2	480
УП «Бытэкс», тел. 203-79-66, 306-28-41			
52.	Ул. Плеханова, 105, помещение № 21 на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, водоснабжение, канализация. Под административное использование (офис), ювелирную мастерскую.	9,75	180
53.	Ул. Плеханова, 105, смежные помещения № 15а и № 16а на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, водоснабжение, канализация. Под медицинские услуги.	65,55	1 150
ОАО «Минстрой» ЖК ОАО «Стройтрест № 1», тел. 294-21-35			
54.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 2206 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,7	310
55.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 207 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,6	310
56.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 2 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,3	310
ГПО «Коммунальное хозяйство Мингорисполкома» УП «Спецкомбинат КБО», тел. 204-11-42			
57.	Минский р-н, кладбище «Северное», крематорий (ритуальный корпус), место № 1 на первом этаже в здании крематория (ритуальный корпус). Под торговый аппарат по приготовлению горячих и холодных напитков.	1,5	315
58.	Ул. Опшэвского, 12, место на третьем этаже в здании производственно-бытового корпуса. Под торговый аппарат по приготовлению горячих и холодных напитков.	1,5	315
ГУ «Центральный физкультурно-оздоровительный центр», тел. 284-33-87			
59.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта (объектов общепита) для реализации (и изготовления) продуктов питания, напитков.	17,75	1 500
60.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта для производства и реализации смузи продуктов.	6,25	1 000
61.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	9,0	1 800
62.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	12,0	2 500
63.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения 5D-аттракциона.	25,0	1 500

— Вы писали на фотаздымку ці паводле арыгінала — абраз у Музеі старажытнабеларускай культуры НАН Беларусі? Насця: Спачатку мы і не ведалі, за што ўзяцца. Мы пісалі з абраза, які вісіць у музеі Акадэміі навук. Некалкі разы рабілі здымкі гэтага абраза і з імі паправавалі. Бо пісаць у музеі немагчыма — асвятленне не дазваляе. Дзякуючы нашаму дзядку, які дапамог з афіцыйным запятам на дазвол зрабіць фота.

Сян: І, як па мне, нават надрэзны водгук (усміхаецца). Насця: Спачатку мы і не ведалі, за што ўзяцца. Мы пісалі з абраза, які вісіць у музеі Акадэміі навук. Некалкі разы рабілі здымкі гэтага абраза і з імі паправавалі. Бо пісаць у музеі немагчыма — асвятленне не дазваляе. Дзякуючы нашаму дзядку, які дапамог з афіцыйным запятам на дазвол зрабіць фота.

Сян: А калі рабілі копію са здымка — гэта заўжды больш складана, чым з натуры. Некалкі разы мы зноў прыходзілі ў музей, каб яшчэ раз убачыць абраз на свае вочы.

— Ці звярталіся да выкладчыкаў акадэміі за кансультацыяй? Разам: Не, усё рабілі самі. Тэхніку мы дастакова добра засвоілі на практыцы, таму наша праца атрымалася працягам вучэбнай практыкі. Далей — справа была за майстэрствам і ўпласным бачаннем. Мы адносіліся з разуменнем таго, што рабім сур'язную працу.

Абраз Маці Божай Бялыніцкай — адзін з найбольш шанаваных у Беларусі — прычым як у каталікаў, так і ў праваслаўных. У сярэдзіне XIX ст. абраз быў каранаваны паспкімі каронамі і лічыўся цудадзейным. На працягу дзясятка гадоў да яго пастаянна збіраліся лоднікі, было зафіксавана шмат цудаў аздараўлення. Лоўкіх цудадзейных абраз знаходзіўся ў Бялынічах, адкуль перавезена знік падчас Другой сусветнай вайны. Зараз вядома некалькі копіяў абраза, тры з якіх лічацца найбольш дакладнымі: у Музеі старажытнабеларускай культуры Акадэміі навук, у в. Новай Мыш Баранавіцкага раёна і ў мястэчку Воля Гулоўскага (Польшча).

— Які матэрыял выкарыстоўвалі, калі пісалі копію? Насця: Мы пісалі алейнымі фарбамі майстра-класа — яны лічацца аднымі з лепшых, якія прывозіць у Беларусь. Матэрыял добры — захоўвае колер да 300 гадоў. Пісалі на палатне, выкарыстоўвалі вольны талік — без рабаўляльнасці. Ёсць і золата — у аздабленні: талік не сухое золата, а залатая фарба. Цяпер засталася знайсці талік рамку.

— Як думаеце, колькі па часе заняў у іканістаў абраз, які вісіць у Музеі Акадэміі навук? Насця: Дзвесці калі тры месяцы. Тэхніка заключалася ў тым, каб кожны слой перад нанясеннем наступнага быў добра высушаны. І слабу там вельмі шмат. У нас, на жаль, было не так шмат часу, таму ў параўнанні з арыгіналам слабу атрымалася не так шмат. Наша

знайшлі падтрымку і дапамогу. І вельмі цікава асвятленне палатна, таму што да таго моманту гэта будзе проста карціна. Пакуль што мы і называем яе проста нашай працай.

Сян: Мы — веруючыя, і ў нас ёсць жаданне такую працу працягваць. Асабіста мне хацелася б, каб у кітайскіх святых было больш абразоў. І сённяшні стан пакідае жадаць лепшага — большасць з іх дрэнна пранісаныя, а я хачу, каб і ў мяне на Радзіме людзі ўбачылі, як прыгожа можа выглядаць ікона. У кітай людзі раней думалі, што іконы — не джаркатыўнае мастацтва, а туман. У свецкія часы мастацтва іканісты было занябданне, не развілася. Але гадзі прайшла — і прыйшоў час заняцця гэтым сэнсам.

Ілья ЛАПТОВ. Фота з асабістага архіва Н. БУРКО і С. ШАО.

Павел БЕРАСЧЭЎ

Сацыяльная адказнасць бізнесу — гэтае спалучэнне даволі часта пачало ўжывацца ў апошні час у розных дакладах і выступленнях. Але ці заўсёды мы разумеем, у чым жа так адказны бізнес і якую ён мае ад гэтага карысць? Ці можа мы такія па інерцыі ўяўляем прыватнікаў як бяздушных капіталістаў, якія гатовыя выціснуць усе сокі з людзей і прыроды дзеля ўласнага прыбытку? З 2000 года ААН прапанавала ініцыятыўу «Глабальная дамова», якая павіна прасоўваць прынцыпы карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці і ствараць платформу для супрацоўніцтва бізнесу, улады і грамадскіх арганізацый. Зараз «Глабальную дамову» падпісалі каля 8700 прадпрыемстваў і арганізацый, у тым ліку 73 — з Беларусі. Пра тое, якія выгоды і праблемы займелі гэтыя фірмы і грамадскія арганізацыі, калі пагадзіліся з прынцыпамі карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці, вясла гаворка падчас «круглага стала», што праішоў днёмі ў Мінску.

На самой справе сацыяльна адказны бізнес быў заўсёды, але найбольш цікавацца да сацыяльнай адказнасці ўзнікла гадоў 15-20 таму, — расказвае Людміла ІСТОМНА, каардынатар праектаў **Правы развіцця ААН**. — Гэта атрымалася не звычайна і не з-за выключнага чалавечалюбоўства — зорка, якая вяла бізнес на гэтым шляху, называецца «прагматызм». Бо поспех бізнесу залежыць ад усё зацкаўленых бакоў: і супрацоўнікаў кампаніі, і спажывцоў, і пастаўшчыкоў, і ацэншчыкаў, і партнёраў, і канкурэнтаў, і мясцовых супольнасцяў, і краіны, і, нарэшце, усёй планеты. Сацыяльная адказнасць — гэта не толькі дабрачынныя акцыі і спонсарства, гэтыя паняцце значна шырэйшае, — сказала Людміла Аляксандраўна і патлумачыла, што пад карпаратыўнай сацыяльнай адказнасцю падразумяецца добраахвотны ўнёсак у развіццё грамадства, сацыяльнай, эканамічнай і экалагічнай сферы, які звязаны непасрэдна з асноўнай дзейнасцю кампаніі і выходзіць за межы вызначанага закона мінімуму.

Наогул карпаратыўная сацыяльная адказнасць мае тры ўзроўні: першае, гэта ўнутраная сацыяльная адказнасць — усё што звязана са стварэннем працоўных месцаў, палітычным умяшчэннем у якасці супрацоўніка, забеспячэннем высокага ўзроўня якасці прадукцыі, укараненнем міжнародных стандартаў, павышэннем энергаэфектыва-

Нацыя за падлісам кіраўніка прадпрыемства і выказаць падтрымку «Глабальнай дамовы» і яе прынцыпы. Аднае, што гэта павіна быць зроблена цалкам добраахвотна. Дарчы, «Глабальная дамова» эмшыае ўсяго 10 прынцыпаў у сферах працоўна чалавека, працоўных стасункаў, навакольнага асяроддзя і супрацьдзеяння карупцыі. Але ж сама прадпрыемства добраахвотна пагаджаецца быць сацыяльна адказным? Напрыклад, каб адпавядаць патрабаванням замежных інвестараў ці гандлёвых партнёраў, якія апрацаваныя патрабуюць прадставіць і сацыяльную справаздачу.

Вось Беларускі металургічны завод далучыўся да «Глабальнай дамовы». Усё здзіўляе — навошта? Гэтае ж прадпрыемства і так нясе вялікую сацыяльную адказнасць і ўтрымлівае вялікую інфраструктуру, — расказвае Таісія ЯЛЕЦКІХ, дарачыць ініцыятыўу **ААН «Глабальная дамова» ў Беларусі**. — Я цікавілася на прадпрыемстве, і яны мне расказалі, што ў іх амаль уся прадукцыя адпраўляецца за мяжу. І калі прыежджаць сур'ёзныя кампаніі, яны праводзяць не толькі аўдыт бізнес-працэсаў, але і сацыяльны аўдыт. І сёння, калі БМЗ далучыўся да ініцыятыўу «Глабальная дамова» і загадзя падрыхтаваў сацыяльную справаздачу, пры з'яўленні замежных партнёраў ім даецца гэтая справаздачка на англійскай мове, і спецыялісты БМЗ не маюць лішняга галавуна болю.

Але разам з тым беларускія арганізацыі, якія аб'явілі сабе сацыяльна адказным бізнесам, сутыкнуліся з пэўнымі праблемамі — напрыклад, ва ўдзеле ў тэндарах: «Мы працавалі з заказчыкам 10 гадоў. Тут у яго павялічыліся аб'ём і ён аб'явіў тэндар, дзе асноўным крытэрыем з'яўляецца цена. Сёння, паводле заканадаўства, менавіта цана з'яўляецца асноўным крытэрыем, там не ўлічваюцца ніякая сацыяльная адказнасць. І мы, дзяржпрадпрыемствы, дзе працуе моладзь, праграмаем, — дзеліцца вопытам дырэктар КУП «Маладзевая сацыяльная служ-

Камментар чыноўніка

Ігар СТАРАВОЙТАЎ, намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны:
— Калі мы кажам пра эканамічную дзейнасць, пра ўмовы наспадарання, мы не можам забывацца на сацыяльныя складнікі. Гэтыя наспадарання павіны ісці разам, паралельна, бо па влічкім рахунку прадпрыемства ствараецца людзьмі, працаўнікамі і, па сутнасці, працуе яго таксама для людзей. Таму на сацыяльны складнік мы не павіны забывацца, і баланс інтарэсаў павінен захоўвацца. І крэйз прынцыпы карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці дзавольна нам зрабіць гэта. Нам радзе, што наша краіна не апынулася на абочыне сусветных працэсаў, што яны развіваюцца і ў нас, што наш бізнес у краіне таксама сацыяльна адказны. Хай яшчэ не ўвесь, але працэс ідзе.

Ба Рыма ЕПУР — Такім чынам, мы плацім усе падаткі, нясеім сацыяльную адказнасць і праграмаем тэндар, аб'явілі дзяржпрадпрыемствам. Я лічу, што трэба гэты асноўны крытэрыі цэны дапоўніць сацыяльнай адказнасцю, вопытам, ведамі і гэтак далей.
Пэўныя цяжкасці ў дачыненні спонсарскай дапамогі таксама турбуюць беларускі бізнес:
— Да нас настаяна звартаюцца людзі. Напрыклад, некаму патрэбны сляхавы апарат. Але наколькі ў заканадаўстве няма размежавання паміж дагаворамі дарэнна і бізясываляна дапамогі, мы, як ацэншчырне таварства, можам гэта зрабіць толькі з дазволу сходу акцыянераў, які адбываецца раз на год, — расказвае **Вольга ШУЛЬЖЭНКА, менеджар па персанале ААТ «Аліварыя»**. — І чалавек, калі яму патрэбна тэрмінова дапамога, ад аднае і з чым, бо ён не можа чакаць нашага сходу акцыянераў...
Такім чынам, бізнес чакае ад дзяржавы таксама крокаў насустрэч у галіне сацыяльнай адказнасці, напрыклад, у сферы ўдасканалення правага асяроддзя, прызнання вярнасці ўкраення сацыяльнай адказнасці. Але тут ёсць пэўны страх: каб чыноўнікі не пачалі прынцыпы добраахвотнасці падмяніць абавязковасцю.

— Вельмі прыемна, што мы ў Беларусі змаглі пазбегнуць неабгрунтаванага ўмяшання дзяржавы ў дзейнасць арганізацый, якія робяць гэта для замежных інвестараў, але, па сутнасці, самі працягваюць забурдываць навакольнае асяроддзе.
— Я падрабозна прагледзела прадпрыемства са спіса, — паведавала **Алена ПЕНЯЗЬ, прэс-сакратар Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя**, наконт 73-х беларускіх арганізацый, якія далучыліся да ініцыятыўу ААН «Глабальная дамова». — І знайшла некалькі, якія ў нас уваходзяць у лік штрафнікоў. Мы нядаўна правялі аналіз і вылучылі для грамадскасці 43 прадпрыемстваў, якія на працягу двух апошніх гадоў сістэматычна забурдываюць навакольнае асяроддзе, прычым некаторыя з перавышэннямі ў 20 і больш разоў. Я не буду агучаць канкрэтныя назвы, але некаторыя прадстаўнікі ініцыятыўу «Глабальная дамова» туды ўваходзяць. Я проста не хачу да, каб удзел у «Глабальнай дамовы» не фармальны момант, — патлумачыла Алена Пенязь сваю думку наконт тых прадпрыемстваў, якія робяць гэта для замежных інвестараў, але, па сутнасці, самі працягваюць забурдываць навакольнае асяроддзе.

Рэверсэ сцітва «Звязды»

«Жах, колькі даводзіцца пісаць розных справаздач і планаў...»

На прэс-канферэнцыі з нагоды святкавання Дня настаўніка ўзнімаўся праблема павярвовай бюракратычнай ваханалі ва ўстановах адукацыі. Намеснік міністра адукацыі Казімір Фарыно заявіў наступнае: «Мы рэкамендавалі ўсім начальнікам абласных упраўленняў адукацыі, загадчыкам раённых аддзелаў адукацыі аптымізаваць колькасць папер, якія рухаюцца ад настаўніка ў Міністэрства адукацыі і ў Міністэрства адукацыі да настаўніка. Мы звалі колькасць папер практычна да нуля. Наша пазіцыя катэгарычная: не павіна быць ніякіх лішніх папер...» Як гэты рэкамэндацыя выконваецца на месцах і ці стала педагогам працаваць лягчэй, настаўнікі расказваюць на нашым сайце...

У нас пачаліся правэркі аддзела адукацыі. Памятка, што будзе правярваць, налічвае 35 пунктаў і ў кожным — 2-3 падпункты. І гэта толькі на прафілактыцы правапарушэнняў...
ніка.

у лістападзе павіна прайсці раённая алімпіада па фізіцы. Рыхтуюцца да не падчас факультатываў, якія праводзяцца па суботах. У верасні сельсгасарботы сарвалі два заняткі. Потым суботнік. Потым канцэрт да Дня настаўніка. І вось зноў суботнік. Такім чынам за паўтара месяцаў вучобы змог правесці толькі два факультатывыя заняткі, адзін з якіх я проста вырваў — дырэктар хацеў зрабць вучуню ў сход.
Усім, акрамя настаўніка, нахачы і на алімпіады, і на ўрок. Між іншым, калі трэба ехаць на ўборку ўраджаю, то ўсім да лямачкі абавязкова школьная субота. Адразу відаць, што суботныя мерапрыемствы ў школе патрэбныя, напэўна, толькі тым, хто займаецца

«Прымулі класнага кіраўніка наведваць семі ўсім вучуню ў класе і скласі акт абследавання жылыва-бытавых умоў, назваць матэрыяльны даход сям'і...»
праверкамі, каб на хлеб сабе зарабіць. А я нядаўна са сваім былым вучнем размаўляў. Дык ён электрыкам пятага разраду з двума гадамі стажу зарабляе 1 млн 300 тысяч рублёў у месяц на стаўку, прычым мае два гарантываныя выхадныя дні. Праду, скардзіцца, што тэлевізар у іх забралі і ў карты не дазваляюць гуляць. Даводзіцца шмат курыць і піць кава. Што і казач — шкодна работа! А яшчэ могаць пару разоў на дзень выконваць лямачку памянуць. Адным словам, цяжка. І нашы праверальшчыкі так працуюць, прычым атрымліваюць не менш за электрыкаў.

А дзе напісана, што я павіна штотыднёва наведваць неспрыяльныя семі ў вольны ад работы час? Гэта значыць, у свай выхадны дзень. І за такі «ратны падзвіг» атрымліваць зарплату ў 800 000 тысяч рублёў, гэта з улікам стажу і вышэйшай катэгорыі. І чаму я на электрыка не вывучылася?
Анат.

Я горка і крўдына чытаць такія словы... Прыгавваю, як мы працавалі яшчэ 20 гадоў назад — які быў энтузіязм, жаданне зрабіць яшчэ лепш, і не было мэтаў і ініцыятыў. Цяпер жа хочацца закрасць вышэй і залюшчыцца вочы, каб не чуць і не бачыць, колькі трэба яшчэ напісаць паперак, нікому непатрэбных і бессэнсоўных. Да льготнай пенсіі мне яшчэ 5 гадоў, і я не ўпэўнена, што змагу іх вытрымаць. А я ж калісьці любіла сваю прафесію...
Святлана.

Я працую сацыяльным педагогам у школе. Жах, колькі даводзіцца пісаць усялякіх справаздач і планаў. Не халае часу, каб правесці з дзецьмі якое-небудзь мерапрыемства. Увесь дзень сяджу за камп'ютарам і прыношу работу дамоў: план работы Совета профилактики, протоколы Совета профилактики, план на профилактику СНДА, план правовых тьюдн (4 разы на год), план на профилактику суіцыдаў, план на профилактику ВРЗ, план на профилактику правараушэнняў і дрэннага становішча ў сям'і, сумесны план работы з інспекцыяй па справах няпоўнагадовых, план работы з замасчальнымі сем'ямі, план работы з навуачнікамі, якіх знаходзіцца на ўліку ў інспекцыі па справах няпоўнагадовых, індывідуальныя праграмы работы з цяжкамі падлеткамі, планы дапамогі дзецім, якіх знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, план па самаадукацыі, план па прафарыянтацыі, праекты планаў па абароне працоўнай і законных інтарэсаў дзіцяці, вядзенне розных журналаў (уліку кансультацый, уліку наведвання сем'яў, уліку індывідуальнай і групавой работы, журнал уліку пераліскі з арганізацыямі). Гэта толькі тое, што прыгадала адразу. Плюс розныя конкурсы. Потым бяздэцкія справаздачы: то ў РАУС, то ў суд, то ў аддзел адукацыі, то ў інспекцыю па справах няпоўнагадовых, то ў органы аплекі. Асобная тэма — работа з няўдалымі сем'ямі. Нас не толькі прымушаюць туды пастаянна хадзіць, але настаўнік павінен яшчэ і куліць іл прадукты і адзенне... Праблемы гэтых людзей звязаны пераважна са злоўжываннем бацькамі спіртных напойў. І як настаўнік можа прымуці ісці не піць і не курыць? А які толькі слоў і пагорз не паучыў у свай адрас пры наведванні такіх сем'яў! Можа, трэба ўжо, каб педагогу выдавалі асабістую зброю, замацоўвалі за ім цэлаахоўніка або навучні прыёмам самаабароны. А зарплата проста фантастычная — аж 400 тысяч рублёў.
Наталі.

Можае абуралца, плакаць, але калі хочаць атрымліваць большую зарплату, то змяняць прафесію. Гэта нескладана. У нас практычна за ўсе рабочыя спецыяльнасці плаццяць больш, чым уладальнікам педагагічнай адукацыі...
Назіральнік.

Нядрэнна было б, каб нехта растлумачыў, як можна прыцягнуць вучня на платны заняткі, які існуюць бясплатныя факультатывы? Хіба што пад прымусам? Кожны раз нам нагадваюць, што мы не ўмеём працаваць, бо не даём стабільных вынікаў на ЦТ і першых месцаў на рэспубліканскіх прадметных алімпіадах. А чаму ніхто не пацікавіцца ў настаўніка, колькі часу ў дзень ён губіць на падрыхтоўку да ўроку? Колькі грошай выдаткоўвае на набыццё метадычнай літаратуры?
Колькі часу класны кіраўнік праводзіць у запусненні акту па вызначэнні ўмоў працявання дзіцяці і ішай дакументацыі? Чаму мы павіныя, які жабраці з працягнутага раску, здэаваць грошы на турстычныя паслугі? А пасля здзіўляемся, чаму маладыя спецыялісты, «адбывшы два гады звычлена», бягуць са школы на ўсе чатыры бакі, хноў куды...
Настаўніца з Магілёўскай вобласці.

Паператворнасці і лабончых абавязкаў у педагогаў — зашмат. Існуе і ціск з боку кіраўніцтва пры выстаўленні адзнак, каб толькі школа добра выглядала на фоне іншых. Але асноўная прычына хвалення за лё ад адукацыі заключачаецца ў тым, што дзеці перасталі вучыцца. Чаму? Таму што:
— ведаюць, што настаўнік вымушаны будзе ставіць «зручную» для ўсіх адзнаку;
— ведаюць, што бацькі нікому іл рэпетытара, дык навошта ў школе напружвацца;
— ведаюць, што нават з нізкім балам ЦТ яны трапяць у ВНУ;
— ведаюць, што з вучобы ў ВНУ неабавязкова вынікае работа па спецыяльнасці.
Ці виваць у гэтым педагог? Часткова, але не толькі ён. Віну трэба ўскласці і на бацькоў, і на грамадства...
Вопытны педагог.
Падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

«Чаму мяне прымушаюць ісці ў сям'ю, дзе працяваецца быць «зэкі»?»
Я — настаўнік. Чаму мяне прымушаюць ісці ў сям'ю, дзе працяваецца быць «зэкі» і праводзіць работу з бацькамі, скрываю на захаванне біялагічнай сям'і? Я не хачу туды ісці!!! Куды мне звярнуцца, каб сабе абараніць?
Проста чалавек.

«Жукоўскага», а другі — тры станцыі ад «Аэрадрому» да «Каржанеўскага». Гэты адрэзак 3-й лініі метро павінен быць здадзены не пазней за 2017 год.
Магда КРЭПАК, «Мінск-Навіны»
П'ЯНЫ ТРАПІ Пад ЦЯГНІК
Ноччу каля чыгуначнага вакзала «Баранавічы-Палескія» 59-гадоваы жыхар Столінскага раёна трапіў пад цягнік. Мужчына, нягледзячы на сігналізацыю, ішоў па чыгуначным пераходзе і не звяртаў увагі на гукавы сагатаў. Працяпелы застаўся без правай нагі, а медыкі ўстанавілі, што ён быў моцна п'яны.
Сымон СВІТУНОВІЧ.

Мастак Ігар ЛАФЕРСКІ: «Я плакаў, калі змываў мону лізу»

Замежныя турысты, якія наведвалі Беларусь, часта ў водгуках аб нашай краіне звартаюць увагу на малюваныя кінаплакаты. Яны проста не могуць паверыць, што такое раліч дзесці захавалася ў свеце. А мы з задавальненнем пераходзім на друкаваныя афішы і радуемся, што да нас нарочце дайшоў прагрэс. Выходзіць, мы добраахвотна адмаўляемся ад таго, за што турысты гатовы плаціць грошы! Пра лёс малюваных кінаплакатаў і працу іх стваральнікаў мы гутарылі з мастаком-афарміцелем кінатэатра «Кастрычнік» Ігарам Ляўгенавічам Лаферскім.

— На вашу думку, ці змогуць малюваныя кінаплакаты стаць візітоўкай Мінска і ўвогуле Беларусі?
— А чаму б не? Замежным гасцям заўсёды цікава паглядзець на тое, чаго ў іх няма. У Еўропе адыскі ад малюваных кінаафіш. Цяпер усё друкаецца на паперы ці на банерах. Спампаваць з інтэрнэта карціну — і раздрукоўваць колыч хочаш копія. Але гэта падыходзіць больш для рэкламы ў Мінску. Цяпер малююць плакаты толькі ў Белорусі і Індыі (таму і сярбем з гэтай краінай, — смеіцца). Аднойчы я наведаў тэлебачанні паказвалі, як у Індыі праходзіў конкурс на лепшую кінаафішу. Малююць яны там на ДВТ. Мы ж выкарыстоўваем палатно. — Малюваныя кінаплакаты — гэта мастацтва?

— Мастацтва было ў 50-60-я гады, калі трэба было прадумаць афішу самога. Зараз гэта ўжо толькі рэкламныя калі. Фірма прывозіць кінастужку і патрабуе намалюваць афішу, якая адпавядае варыянт у паперы. У нас нават дзесці ў адміністрацыі ляжыць «суровы» дакумент, дзе напісана, што афіша павіна быць такой жа, як афішыяныя рэкла-

АНКЕТА
Імя: Лаферскі Ігар Яўгенавіч
Пасада: мастак-афарміцель
Колькі працуе: у прафесіі з 1986 года
Колькі год: 50.
Любымі фільм: шмат. Але самыя любімыя «На вайне як на вайне» і «Хроніка бамбардзіроўшчыка, які пікуе»
Любымі актараў/актрысы: Кірыл Лаўроў, Людміла Чурсіна
Любымі мастак/мастачка: Ігар Рымашэўскі і Людміла Шчамялёва
Любымі твор жывапісу: шмат. Адрэа перавагу стылю ракако
Ці любіце сваю працу? калі б не любіў, не працаваў бы

ма. Добра, калі ў інтэрнэце ёсць 6-7 плакатаў, якія праходзяць, як афішыяныя. Тады можна выбраць. Нават калі б мне далі волю напісаць плакат, які я хачу, то зрабіць гэта было б немагчыма. Калі прыходзіць афіша, я ведаю толькі яго назву і акцёраў. А каб намалюваць афішу, трэба хача б сюжэт ведаць.

— А навошта малюваць плакаты, калі можна раздрукоўваць афішу на паперы?
— Таму што намалюваць кінаплакат амаль нічога не каштуе! Зараз яны малююцца гуашш, якая вельмі танная. Фарба доўга не трымаецца і добра змываецца вадой. Адвісела афіша тыдзень, зноў яе — і ў ванну. А потым на гэтым жа палатне малююць новую. Палатно вачнае! Яму ўжо гадоў пятнаццаці! У мяне плакат — 5 квадратных метраў. На паперы яго не надрукуеш. А калі нават і павесіш такі на вуліцу, то доўга ён не прывіць: дождж, вецер і г.д. Няхай хачелі набыць «станок» для раздрукоўкі банераў, але ён вельмі дорага каштуе. У кінатэатра такіх сродкаў няма. Заказваць у фірмы банер таксама дорага.

— Атрымліваецца, што кінаплакаты пасля працату не захоўваюцца?
— А як і захаваны, калі фарба сыплюцца праз некаторы час! Гэта трэба лакам пакрываць, потым спецыяльным клеям. Плакат ад сілы працістае месяц-два. Раней алеем малювалі. Цяпер гэта дорага. Напрыклад, я свае працы на памяць фатаграфую.

— І зусім не шкада змываць афішы?
— Некаторыя вельмі шкада! Напрыклад, была ў мяне афіша на фільм «Код да Вінчы» — Джаконда. Людзі натупамі фатаграфаваліся. Я тыдзень над ёй працаваў. Такая прыгожасць! А павісеўа ўсяго тры дні! Чамусьці царкве не спадабаўся фільм, дык яны знялі яго з працату. Я плакаў, калі змываў Мону Лізу...
— А колькі часу звычайна трэба, каб намалюваць афішу?
— Час малювання залежыць ад складанасці малюнка. Там, дзе больш персан-

што гуаш змывць можна, а банер адразу выкінуць прыйшлося б. Самае дрэннае, калі вочы выпальваюць. Аднойчы парэзалі Бандарчука з яго «Дзвятнай ротай». Хтосьці з іл вырашыў «паваляваць». Тут жа ў кінатэатры «Кастрычнік» начны клуб. Я не магу зразумець аднаго: культурна ўстанова, а тут... Часам ідзе раніца на працу і думаеш: толькі б усё цэлым засталася.

— Самі ў кіно ходзіце?
— А там ёсць што глядзець? Сур'ёзнае кіно сёння паказваюць ці ў Доме кіно, ці ў «Перамозе». А тут глядзець няма чаго.
— А як ставіцеся да беларускага кіно?
— Няма яго пакуль нармальнага. Быў адзін фільм «Акупацыя. Містэрый» — тры навалы пра вайну. Кажуць, вельмі добры, нават выйраў нейкія прызы за мягой. А ў нас яго забаранілі туды. Вельмі хачу паглядзець, але не магу ніяк дастаць. Апошні варты беларускі фільм — «У жыцці 44-га». Усё астатняе глядзець немагчыма. Пра партызан, зноў пра партызан і яшчэ раз пра партызан. Альбо пра добрае, вельмі добрае і неверагодна добрае... Трэба адзіць ад гэтага альбо зняць пра партызан так, як яшчэ ніхто не здымаў. Кіно не можа быць заўсёды чорна-белым. Яно каларывае.

— Калі беларуская мова з'явіцца на кінаафішах?
— У мяне даўно рукі свярбяць напісаць плакат на беларускай мове. Раней, працуючы ў «Перамозе», я пісаў. Тут жа падыходзіць да кіраўніцтва і кажу: давайце буду пісаць на беларускай мове. А ён мне кажа: як ты можаш такое ўвогуле прапанаваць? Нельга — скажучы, апазіцыя. А што тут крымінальнага? Зараз усё кінатэатры перайшлі на рускую мову, але ж вуліцы ў нас па-ранейшаму на роднай мове пішуць! Кажуць: тады трэба цыры на беларускую мову рабіць. Дык паніце хоць з цыраў! У Германіі ці Англіі афішы пішуць на рускай мове? Шкада...

— Якая будучыня ў кінаплакатаў у Беларусі?
— Ніякай! Памруць яны.
— А вы што будзеце тады рабіць?
— Паіду працаваць дворнікам. Мастацтва зараз нічога не купляе. Мая прафесія стане праз два гады мёртвай. Пяройдуч усе на аднадзённыя банеры, якія потым не будзе куды дзець (паўтарына іл не выкарыстаец). Зараз будуюць 3D-кінатэатры. Але гэта атракцыйна, не кіно. Дакаціліся: нават піаць у кавярні ўжо 3D! Неўзабаве выбары ў 3D будуць. А хто будзе глядзець сур'ёзнае кіно ў 3D? Сядзець у акуларах і глядзець, як герой нерухама разважае 3D хвілін?! Думкі будуць лётаць у 3D па кіназале?! Вось таку ў нас і мастацтва хутка будзе... 3D...
Уладзіслаў КУЗЬМІН.

Погляд з Масквы

АФАРЫЗМ пра саломіну ў чужым воку міжволі прыходзіць у галаву, калі ў нашых расійскіх СМІ пачынаюць зноў і зноў абсудваць тэму праславаўшага «аўтарытарызму» Прэзідэнта Беларусі А. Лукашэвіча. Памачаць бы расійскім «свабодным» палітолагам і журналістам! І перастаць рабіць выклад, быццам ім не заказваюць гэты сюжэт у крамлёўскім кіраўніцтве, бяс санкцыі якое ў цяперашняй Расіі ніхто і не прарвецца ці на вядучыя тэлеканалы, ні на старонкі папулярных газет. Які і пра тое, што «аўтарытарызм», які яны прахлаюць, у «дэмакратычнай» Расіі куды больш, чым у Беларусі, і што працуе гэты аўтарытарызм не на нацыянальнай інтарэсы Расіі, што яшчэ няк можна было зразумець, а на сваекарыслівасці і згаізм правячых у краіне алігархічнаму клану. Доказы? Колькі хочаце.

Возьмем, напрыклад, вядучыя расійскія тэлеканалы. Ва ўсіх без выключэння выпусках навін кругласутачна і непаладзёна дамінуюць сюжэты пра правячых тандэм — прэзідэнта Д. Мядзведзева і кіраўніка ўрада У. Пуціна. Два пда, па тры, часам і па чатыры разы ў адным выпуску яны настаўляюць, павучаюць сваіх міністраў і падначаленых і раздуюць шчодрыя абяцанні «мадэрнізаваць» краіну і палепшыць жыццё народа. Такое ўражанне, што саплярнічаюць паміж сабой з прычынам на будучыя выбары. У Беларусі, наколькі мне вядома, Лукашэнка прывык

схіляць выбарчыкаў на сваю карысць канкрэтны і ўсім бацькамі справамі, а не словамі і пышнымі абяцаннямі.
Нават Брэжнэў, які сканцэнтравваў у сваіх руках усе вышэйшыя партыйныя і дзяржаўныя пасады, не з'яўляўся на тэлеэкране і не гуцаў у радыёэфіры так назойліва і так часта, які цяперашняй расійскай «дэмакратыі». Адчуваюць, мабыць, што без гэтага могоў проста страціць свае штучна накіраваныя тэлеэфірам рэйтынгі! — рэальных жа заслуг і ўсім бачных спраў у бок палітычнага жыцця людзей і ума-

цавання краіны як не было, так і няма. А «жорсткае» тэлеманалія пакрызі з'яўляецца разнастайнае аўтарытарызму. Прычым аўтарытарызму, прадктытаванага чыста кланавымі і сваекарыслівымі інтарэсамі правячых у Расіі алігархічных груп.

Перша з іх адносіцца да катэстрофы на Саяна-Шушанскай ГЭС, якая забрала жыцці больш за 70 чалавек. Другая даччыцца яшчэ больш страшнай катэстрофы на шахце «Распадская» ў Междуречанску. Там загінула каля 100 чалавек. Дык вось, ніхто з расійскіх алігархаў, якім практычна дарам далася гэтыя найбуйнейшыя гаспадарчыя аб'екты, ніякай адказнасці за гібель дзясяткаў людзей не панёс. Больш таго, найбагацейшыя расійскія нуварышы Дзьерыбаска і

Патанін, бізнес якіх прама звязаны з Саяна-Шушанскай ГЭС, атрымалі ад урада новыя мільярдыны даччы на папрузу свайго бізнесу ў перыяд крызісу. Небезьядомаму ў Чубусі, які падпісаў акт аб яе прыёмцы, нягледзячы на недапушчальнае няспраўнасці і парушэнні, не толькі не прадыяві ніякіх абавязванняў, але і выдзелілі з дзяржаўна-«Нанатэхналогіі» шматлікардыны сумы на працяг яе «навацыйнай» дзейнасці. Хоць колькі-небудзь значных слядоў ад гэтай дзейнасці ў расійскай эканоміцы да гэтай па-

нага дырэктара шахты, не пакаралі да бачнасці нават «стрэлчанікаў». Хоць і Мядзведзев, і Пуцін забяспечылі сабе шматныя прапагандысцкі піяр на гэтых катастрофах, бойка саплярнічаюць паміж сабой у абяцаннях самых суровых мераў у дачыненні да тых, хто ў іх виваваў. У Расіі ж усё можа, на усё залпошчаць вочы, асабліва калі виваваць у трагедыі і катастрофах набліжаны да правячых тандэма.

Самі шахцёры Междуречанска, дарчы, па-працоўнаму пра

ЗВЯЗДА 16 кастрычніка 2010 г.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд і судоку з адказаў і пачатковым судоку.

СУДОКУ. У квадраце 9x9 клетак размешчаны лічбы ад 1 да 9...

Судоку сетка з лічбамі.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Крыжаванка «Здароўе» (9 кастрычніка). Па гарызанталі: 5. Здароўе...

СКАНВОРД (12 кастрычніка)

Па гарызанталі: 5. Здароўе. 6. Хвароба. 9. Лішай. 11. Тромб...

Занатоўкі мастака

ГАДЗІННІК І ЧАС

Есць і ў мяне дарагі механічны гадзіннік, у якім зусім няма часу...

КЛЕЕ І ЖАХІ

Паміж Першай і Другой сусветнымі войнамі нямецкі мастак Клее напісаў: «Чым жahlвейшым робіцца свет...

БАЧАННЕ Ў ФОРМАХ І ГРОПУС

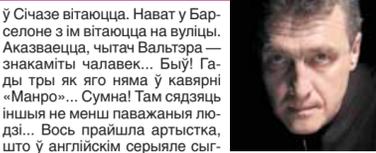
У мастацкай вучальні, а пазней і ў інстытуце мяне вучылі бачыць. Я мусіў навучыцца бачыць формы, з'явы, праявы...

ТЭЛЕБАЧАННЕ І КНИГА

Тэлебачанне — дрэн! Пра гэта ўсе ведалі ад самага пачатку стварэння тэлевізара. Глядзёны ў тэлекрынку заўжды лічыліся заняткам нізкім і ганебным.

ВАЛЬТЭР І ЯГОНЫ ЧЫТАЧ

Усе яшчэ ведаюць Вальтэра! Адукаваны чалавек мусіць нават усмехнуць Вальтэра пазнаваць, бо вялікі скульптар Гудон у мармуры тую саркастычную усмешку ўвекавечыў.

Січазе вітаюцца. Нават у Барселоне з ім вітаюцца на вуліцы. Аказваецца, чытач Вальтэра — знакаміты чалавек...

НОВЫЯ ЛІТАРАТУРНЫЯ ЖАНРЫ І 1 000 000

У тэндэвіках з'явіліся новыя літаратурна-калямацкія жанры. Першы: брацкае віншаванне. У такое віншаванне збіраецца і лепіцца некалькі віншавальных мэсыджаў.

Прыклад: «Дарагі Групкін-Пупкін віншаванне цябе з выходам кнігі «Цмок-кальвінок», а таксама віншаванне Шалаша з Шалашыхаю з нагоды нараджэння ў іх дачушкі...

СУЦЯШЭННІ І ЗАЙДРАСЦІ

Бедныя сучынаюцца тым, што яны нібыта сумленныя; сумленныя сучынаюцца тым, што быццам бы разумныя; разумныя сучынаюцца багачам; багачы сучынаюцца тым, што навідавоку шчодрыя; шчодрыя сучынаюцца тым, што сціплыя; сціплыя сучынаюцца тым, што выгледваюць і жывуць, як бедныя...

СЕННЯ

Месяц Першага квадранта 15 кастрычніка. Месяц у сузор'і Вадалей.

Табліца з сонца і зоркамі: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Імяніны

Пр. Васілісы, Дзяніса, Івана. К. Маргарыты, Фларанціны, Ядвігі, Герарда.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Надвор'е на зяўтра. Тэмпературныя прагнозы для Віцебска, Гродна, Мінска, Магілёва, Брэста, Гомеля, Баршова, Кіеву, Рыга, Вільнюса, Масквы, С.-Пецярбурга.

РЭГІСТРАЦЫЯ ШЛЮБУ Ў ЗАГСЕ

На працягу ўсяго перыяду існавання Савецкай дзяржавы аддзелы загсаў фактычна выконвалі тую ролю, якая ў ранейшыя часы была замацаваная за царквой.

Мы паспрабуем звярнуць увагу толькі на некаторыя моманты рэгістрацыі шлюбу ў загсе з той мэтай, каб сучасныя маладыя рэгістратары разумелі, што гэты абрад таксама мае лёсавызначальнае значэнне.

- У загсе, як і ў храме, нявеста павінна знаходзіцца з левага боку ад жаніха. Шафер або сведка жаніха знаходзіцца побач з ім, шаферка — побач з нявестай.

Усеходні гаражак на наступны тыдзень

У Шалюў з'явіцца надзейныя партнёры, а Скарпіёнам давядзецца пазмагацца з бюракратамі

У АБЕН. Будзе магчымым праявіць свае веды і вынаходлівасць: магчыма, хтосьці звернецца па параду, а магчыма, вы па сваёй волі падурыце на іх чымсьці лёсе.

У ЦЯЛЕП. Тэрмінова неабходна атрымаць новыя прафесійныя веды, започыць прабылі і паказаць здольнасць да творчасці, каб не адчуваць сябе нямёкка з-за асабістых некамплетэнтнасці ў пазнаўчых пытаннях.

У БЛІЗНЯТЫ. Самае важнае — засяродзіцца і паспець на месца своечасова. Можна спатрэбіцца здольнасць хутка перамяшчацца.

У РАК. Праўдлівыя актыўнасці і ініцыятывы, можаце зацікавіць сяброў арыганічнымі ідэямі і задумамі. Паспех патрабуе стараннай падрыхтоўкі планаў і правэркі неабходнай інфармацыі.

У ЛЕЎ. Галоўнае — быць больш актыўнымі на працягу ўсяго тыдня і не забываць пра псыхалагічны дэзьяннэ. Непажадана легкадумна раздваіць аб'яцанні, бо з іх выкананнем могуць узнікнуць праблемы.

У ДЗЕВА. Пра спакійнае жыццё можаце забыцца, затое тудзень аб'ядае быць жывым і цікавым. Давядзецца прымаць рашэнні. Вызначце праграму-мінімум і прыступайце да дэзьяннэ. Галоўная задача — нічога не забываць.

У ШАЛІ. Можна перадаць практычна ўсе цяжкасці, якія ўзнікаюць на вашым шляху. Спрыяльны момант для дэзьяннэ ўзнаўлення і набывання надзейных партнёраў.

У СКАРПІЁН. У панядзелак уважліва сачыце за сваёй мовай — гэта пазбягне ад разборак і не дае шанца надбразычлівым умяшчэнням і ход падазр. У аўторак можаце сутыкнуцца з рознымі бюракратычнымі праблемамі.

У СТРАЛЕЦ. Эгацэнтрызм — не ваш стыль. Вы, зразумела, самы прывабны чалавек і варты ўсякай пахвалы, але не трэба займацца выключна самазахапленнем. Агледзьцеся: раптам камусьці з вашага наваколля патрэбна дапамога?

У КАЗЯРОГ. У пачатку тыдня старэйшыя праявіць вытрымку і дыпламатычнасць. Непарозуменні з калегамі павінны быць урэгуляваныя выключна ў парламенцкім выказванні, як бы вам ні хацелася прымяніць больш моцныя сродкі.

У ВАДАЛЕЙ. Паспяховасць будзе найроўтар залежаць ад навядзення парадку ў справах і побыце, а арганізаванасць, верагодней за ўсё, адыграе ў гэтай сітуацыі не апошняе ролю.

У РЫБЫ. Вы ў цэнтры увагі, вас абкружаюць тайны і загадкі, нават плёткі робяць вам выдатную рэкламу. Вы адкрываеце для стасункаў і прывабны, вихор новых сутэрэч і знаёмстваў ахоплівае вас.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

УТУЛЬНЫ ДОМ ДРЭС-КОД

Самы лепшы плед

Пухкі, цёплы, мяккі плед асацыюецца ў нас з хатняй утульнасцю, цёпльнай, салодкім сном або адпачынкам. Асабліва гэтыя асацыяцыі ўзмацняюцца з надыходам халадоў, калі так прыемна ўжухацца ў шарсцяны плед, сядзець у крэсле перад тэлевізарам.

Памеры плед могуць быць самыя розныя — у залежнасці ад таго, як вы плануеце яго выкарыстоўваць. Вельмі важна, з якой матэрыялу зроблены плед.

Амаль не суступаюць па якасці пледы са змяшаных валокнаў — акрылу, баваўны і вясковы. Такія пледы таксама вельмі практычныя ў выкарыстанні, добра мыюцца і хутка сохнуць.

І, вядома, нельга абсці ўвагі пледы з чыстай шэрсці — бо іх можна назваць нават лямбэжым! Шэрсць стымуляе кровазварот, памяншае болю ў спіне, суставых і цягліцах. Яна трымае цела ў сухой цёпльнай, убіраючы вільгаць (а дакладней, пот, нейтралізуючы яго шкідлівыя кампаненты), і дае арганізму дыхаць.

Самымі каштоўнымі лічача пледы з неапрацаванай фарбавальнікам і хімікатамі шэрсці. Вярблюджыя шэрсць больш лёгкая і трывалая, чым авечыя, яна больш надзейна ўтрымлівае цёпло, абараняе ад вільгаці. Але пледы з вярблюджыя шэрсці нельга сушыць на сонцы — лепш вынесці і вільготнае месца для праветравання.

Кашаміравыя пледы — далікатныя, мяккія, лёгкія, цёплыя, не выклікаюць алергіі. Зараз кашаміравыя змяшваюць са штучнымі матэрыяламі. Атрымліваюцца выразна выдатнай якасці і не такога высокага кошту, як чыста кашаміравыя.

Але калі вы вырашылі купіць менавіта кашаміравы плед, то самыя лепшыя тавары вырабляюць у Манголіі і ў Кітаі. За імі ідуць пледы з Індыі, Ірана, Афганістана.

Ваўняныя пледы лепш не мыць, а аддаць у сухую чыстку. Ужымі можна вынесці яго на чысты сняжок, выбіць па чарзе з двух бакоў і прасушыць у памяшканні, раскладшы на роўнай паверхні.

Удавай пакупкі! Няхай ваш плед будзе самым прыгожым, мяккім, цёплым і утульным!

РАПАТАМ СПАТРЭБІЦЦА

Дапамога соль

Калі вы выпадкова вылучылі яйка, можаце, вядома, сабраць яго анучай для падлогі або зрасходоваць на гэта кучу паліроўных ручнічкі. А для зашыцця яйка салю і пакінуць на пару хвілін.

Непатрэбны падстаўцы для сур'ятак можна знайсці новае ўжыванне. Складайце і яе квітанцы, чэкі, рэцэпты, візіткі і іншыя патрэбныя ў гаспадарствы паперкі. А калі яна будзе перапоўненая, час ад часу праводзіце «інентарызацыю», выкідаючы састарэлыя і непатрэбныя.

Чорны спіс недаравальных памылак у выбары адзення

1. Колеравыя памылкі

Занадта вялікая колькасць колераў адначасова

Пры выбары адзення варта спалучаць максімум 3 колеры, прычым адзін іх павінен быць нейтральны, г.зн. чорны або адзін з адценняў беллага (бэж, малочны, бледна-шэры).

Мноства чорнага

Ёсць небяспека зліцца з шэрай гарадской масай. Асвятляць вобраз дапаможа адзін з аксесуараў: яркі капялюш, сумка або пальчаткі.

Адзенне незямных кіслотных колераў для паўсядзённага нашэння

Цяжка прадставіць сітуацыю, у якой будзе дарэчы апранаць адзенне «дзікіх» адценняў салатавага, жоўтага, аранжавага або ружовага. Хіба што як спецавонку для працы на дарогах. Або на канцэрце, калі вы ў ролі артыста.

2. Памылкі з аксесуарамі

Неправільна падабраць галаўны ўбор

Калі вы набылі сабе капялюш, то давядзецца адмовіцца ад курткі на карысць плашча або паліто. З пухавіком выдатна выглядае вязаная шапка. А да прашайтай вясенняй курчакі пасуе збяжыцкая чэпкі з цвёрдым брыльям.

Адсутнасць аксесуараў

Уменне насіць аксесуары — мастацтва, уменне падбіраць аксесуары — талент! Упрыгожванні даюць стыль і настрой. Што дарэчы ў адной сітуацыі — можа не падсціць у іншай. Але адмова ад дэталю — недаравальная памылка.

3. Памылкі ў спалучэнні стыляў

Дзелавая вопратка + красоўкі

Вобраз дзелавой жанчыны разумее пад сабой не толькі манеру паводзін, але і строга вызначаны дрэс-код. Спалучыць красоўкі і касцюм — гэта недарэчна, непрыгожа і не заслугуевае каментарыяў.

Яркая сумка з дзіцячага аддзела для дарослага чалавека

Сумкі ў малюнак мышкі-коткі-птушчкі падыдуць толькі для выезду на пікнік, на пляж, калі ўсё астатняе вопратка гарманіруе з аксесуарам. Але ў паўсядзённым жыцці ад іх варта адмовіцца.

Экстрэмальныя эксперыменты са стылем

Эклектыка — спалучэнне элементаў адзення розных стыляў. Так званы «вінегрэт». Не забывайце, што перад паданнем усюму міру сябе новай трыбунна пазсперыментаваць на сваіх блізкіх. Яны абавязкова падкажуць: да лепшага гэтыя змены або на іх сцяпачка не варта.

Таксама важна памятаць, што для кожнай жыццёвай сітуацыі існуе свой стыль адзення, і грэбаваць ім не варта. Не варта адраўляцца ў тэатр у спартыўным касцюме, а на прагулку за горад — у вачэрняй сукецы і на шпільках.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РОСАЛЮК, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРІЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫЦКА, І. ШУЧЭНКА.

292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31, Бухгалтэры: 292 22 03. МІНСК: 292 21 03, тэлефакс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ: тэл.факс: 287 17 79, тэ.п.факс: 287 17 79, e-mail: info@zvzazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адканасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 2200113, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 5055. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12